ZAMAN 31 ARALIK 2005 CUMARTESİ SAYI: 160 ZAMAN'LA BİRLİKTE SATILIR ailem.zaman.com.tr

ailem

Kurbanı çocuklara nasıl anlatmalı?

Kurban bir katliam mıdır?

KURBAN TESLİMİYET VE YARDIMLAŞMAYI ANLATIR

www.diclegiyim.com

Artık
PAZAR
günleri de
açığız!

Fabrika:
Cebeci Cad. 2491 Sk. No: 37
Sultançiftliği / Gaziosmanpaşa / İst.
Tel: (0212) 606 02 02 Pbx.
Faks: (0212) 606 01 51

Şube:
İ.M.Ç . 5. Blok (giriş kat) No: 5569
Unkapanı / İstanbul
Tel: (0212) 520 03 58 - 522 22 19

Merkez:
İ.M.Ç. 5. Blok No: 5657
Unkapanı / İstanbul
Tel: (0212) 526 57 46 - 522 22 19
Faks: (0212) 527 32 58

teleskoptanitim.com

Kurban, uzakları yakın eder

Tülün arkasındaki adam, sokağa giren arabaya dikkat kesildi.

Siyah Mercedes'ten inen orta yaşlardaki adam, bagajı açtı ve iki dolu poşeti aldı. Bagajda altıya yakın poşet vardı. Bir de telle bağlanmış siyah irice bir deri göze çarpıyordu. Bagajın altına gazete kâğıtları serilmişti; ama deriden sızan sular kâğıtları ıslatmıştı. Bagaja yayılan deri kokusunun uzun bir süre çıkmayacağını düşündü: "Benim Mercedes'im olacak, bunları arabama bile yaklaştırmazdım. Şimdi git, bagajı temizletmek için bir sürü para ver, olacak iş mi!" diye düşündü. Adam bu sırada poşetleri girdiği binaya bırakmış olacak ki, geri geldi. Onu uğurlamaya çıkan genç delikanlı, "Sağol Ahmet abi! Bayramın mübarek olsun." dedi.

Az sonra arabanın gittiği yönden kır saçlı bir adam elinde bir çantayla göründü. "Bu adamı bir yerden tanıyorum, ben." dedi. "Evet, evet bu TEK'te çalışan İrfan Bey. Yan sokakta oturuyor."

"Demek o da kurban kesmiş. Ama onun imkânı yok biliyordum. Hem kendi ihtiyacın varken, ne diye et dağıtıyorsun?"

İrfan Bey o kadar çok doldurmuş ki, ellerinde poşetlerin izi kalmıştı.

Camın kenarında sokağı gözlerken, hanımı "Bey, hayırdır, komşulara gelen gideni mi izliyorsun?" dedi. "Yok ya hanım! Biraz önce gelen Mercedes dikkatimi çekti." dedi.

***

Gurbet zordur. Ama bayramlarda gurbet daha da zordur. Herkesin koşuşturma içinde yakınlarını ziyaret edişlerini görürsünüz. Sizi tanıyan yoktur, kapınızı çalan da. Hele bir de öğrenciyseniz! Babanıza kurban kesiminde yardım ettiğinizi hatırlar, annenizin pişirdiği mis gibi kurban etinin kokusunu burnunuzda hissedersiniz. Çocuklar bayramlıklarını giymiş, neşeyle koştururken siz topladığınız iaşe parasından son kalanlarla ekmek, yumurta ve peynir alırsınız. Çoğu zaman "Neden bayram ki!" diye hüzünlenirsiniz. "Bayram tatilini hafta sonu tatiliyle birleştirip bir haftalığına anama-babama gitmek dururken, benim ne işim var Kurban Bayramı'nda gurbette." diye düşünürsünüz. Ama size Kurban Bayramı'nın ilk iki günü "falanca yere yardım eder misiniz?" diye sorduklarında, bütün olumsuzluklara rağmen gönlünüzü verdiğiniz gibi 'evet' de dersiniz.

***

Okul hayatı boyunca memleketine Kurban Bayramı'na gidemeyenleri, evlerine kadar Mercedesi'yle et getiren "Ahmet ağabeyler" teselli eder. Onlara maaşı kıt ama gönlü zengin "İrfan amcalar" babalık eder. Ahmet ağabeylerin, İrfan amcaların eşleri Ayşe kardeşler, Hatice ablalar da tıpkı eşleri gibi gurbette yalnız kalmış kızlara kucak açar, gönül verir, muhabbet sunar. Kurban Bayramı'nda "kurbanın olayım evladım" sözünü anne-babanın dışında, tanımadığın insanların dilinden duyarsınız. Öğrenciler bilir ki, gurbette ona kapıları açan her Ayşe hanım, her Hatice kardeş, Ahmet abi, İrfan amca gönlünü de açmaktadır. Onlara güvenir, sığınırsınız. O insanlar da yıllarca ihtiyaçlarını karşılayıp mezun ettikleri öğrencilerinin dünyanın dört bir yanına dağılmasını gözü yaşlı seyreder, mutlu olurlar.

***

Tüm Ailem okurlarının Kurban Bayramı'nı şimdiden tebrik eder, kurbanınızın kurban olmasını temenni ederiz.

Serhat Şeftali | s.seftali@zaman.com.tr

İÇİNDEKİLER

ZAMAN ailem

31 ARALIK 2005 CUMARTESİ SAYI: 160

Feza Gazetecilik A.Ş. Adına İmtiyaz Sahibi	Ali Akbulut
Genel Yayın Müdürü	Ekrem Dumanlı
Yayın Danışmanı	Hamdullah Öztürk
Yayın Editörleri	Serhat Şeftali Mustafa Aydın Şemsinur B. Özdemir
Katkıda Bulunanlar	Ali Demirel Ali Budak
Tasarım	Mehmet Şimşek
Kapak fotoğrafı	AP
Sorumlu Müdür ve Yayın Sahibi Temsilcisi	Yakup Akalın
Reklam Koordinatörü	Yakup Şimşek
Yayın Türü	Yaygın Süreli

Zaman Gazetesi 34194 Yenibosna/İstanbul
Tel: 0212 454 1 454 (pbx) www.zaman.com.tr
Baskı: Feza Gazetecilik AŞ Tesisleri

http://ailem.zaman.com.tr
Öneri ve teklifleriniz için: ailem@zaman.com.tr

BİR HADİS

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ أَسْلَمَ وَرُزِقَ
كَفَافًا وَقَنَّعَهُ اللّٰهُ بِمَا آتَاهُ

Kad efleha men esleme ve rüzika kefâfen ve kanneahullâhu bimâ âtâhu.

Müslüman olup da, kendisine ancak yetecek kadar rızık verilen ve Allah'ın kendisine verdiği ile kanaat getiren kimse muhakkak felaha ermiştir. (Müslim, Zekat, 125)

Kurban, sahibini ahirette karşılar

Resulullah (sas) buyurdular ki: "Hiçbir kul, kurban günü, Allah indinde kan akıtmaktan daha sevimli bir iş yapamaz. Zira, kesilen hayvan, kıyamet günü boynuzlarıyla, kıllarıyla, tırnaklarıyla gelecektir. Hayvanın kanı yere düşmezden önce Allah indinde yüce bir mevkiye ulaşır. Öyle ise, onu gönül hoşluğu ile ifa edin." (Tirmizi, Edahi 1)

Efendimiz (sas) kurbanını kendisi kesmiştir

Cabir (ra) rivayet ediyor: Resulullah (sas) Kurban Bayramı'nda alacalı, boynuzlu ve iğdiş edilmiş iki koç kesti. Koçları kesmek üzere (yatırıp kıbleye) yöneltince: "Şüphesiz ki ben, bir muvahhid (Allah'ı bir tanıyıcı) olarak yüzümü o gökleri ve yeri yaratmış olan Allah'a yönelttim. Ben müşriklerden değilim" ve "Şüphesiz benim namazım da, menasikim de, hayatım da, ölümüm de hiçbir ortağı olmayan, âlemlerin Rabb'i Allah'ındır. Ben böylece emrolundum. Ben (bu ümmette) Müslüman olanların ilkiyim." (En'am 162) (ayetlerini okudu ve) "Ey Rabb'im (bu kurban bize) sendendir, Senin rızan için (kesiyoruz) ve Sana (ulaşacak)tır. Ey Rabb'im, Muhammed ve ümmetinden bunu kabul buyur. Bismillahi vallahu ekber!" deyip, sonra koçu kesti. (Ebu Davud, Dahaya 4)

Şefin Özel Tavsiyesi ...

Küçükbay
Yağ ve Deterjan San. A.Ş
www.orkide.com.tr

Kurbanı kesmesi için vekalet verdiğiniz kişi ya da kuruma, kurbanınızın sadaka ya da akika gibi bilgilerini vermeniz gerekir.

Kurbanınızı vekalet vererek kestirebilirsiniz

Kurban kesmekle yükümlü olan kişinin, keseceği kurbanı bizzat satın alması, kendisinin kesmesi veya kesilirken yanında bulunması -kurbanın sahih olması için- gerekli değildir. Bunlar vekalet yoluyla da yapılabilir. Çünkü kurban malî bir ibadettir. Malî ibadetlerde vekalet caizdir. Hiçbir mazeret olmadan da, kişi kendi adına kurbanını satın alıp kesmek üzere güvendiği bir kimseyi vekil tayin edebilir. Vekil, hakiki şahıs olabileceği gibi, hükmi şahıs, yani özel bir kuruluş da olabilir. Özellikle büyük şehirlerde kurban kesme yerlerinde yaşanan izdiham son yıllarda vekaletle kurban kestirme işlemini artırmıştır. Bu durumda vekilin güvenilir olması, bir de sizin ona kestirdiğiniz kurbanın "vacip, sadaka, akika" vs. olup olmadığını ayrıca belirtmeniz gerekir. Dolayısıyla bir insan kendi eliyle kurbanını kesebileceği gibi vekalet yoluyla başkasına da kestirebilir. Bunun için bir insanın parasını bu niyetle ayırması, kurbanın kesileceğini ve ihtiyaç sahipleri için kullanılacağını iyi bildiği bir yere vermesi yeterli olabilir. Efendimiz, "Hali vakti yerinde olup da kurban kesmeyen mescidimize gelmesin." buyurmaktadır.

Kişi kurbanı bizzat kendi mi kesmeli? Bu iş için bir kimseye ya da bir hayır kurumuna vekalet verebilir mi? Kesilirken başında durması gerekir mi?

FOTOĞRAF: AA

Asr-ı Saadet'te kurban ibadeti nasıl yapılıyordu?

İslam'da kurbanın dini hükmüyle ilgili olarak Kur'an'da ve Hz. Peygamber'in sünnetinde önemli açıklamalar yer almış, bu çerçevede oluşan fıkıh kültüründe de konu hakkında ayrıntılı bilgi ve hükümler derlenmiştir. Tarih içinde farklı uygulamalarına şahit olduğumuz kurbanın, zaman zaman en kıymetli varlıklara kadar ele alındığını, hatta bunun için çocukların bile düşünüldüğünü görmekteyiz. Mesela İbrahim (as)'ın, gördüğü rüyanın yorumlanmasının akabinde oğlu İsmail'i (as) kurban kesme sadakatiyle Efendimiz'in dedesi Abdulmuttalib'in, oğullarından birini kurban olarak adaması ilk akla gelenlerdir. Kur'an-ı Kerim, Hz. İbrahim'in Hz. İsmail'i kurban etmek istemesini şöyle ifade etmektedir: "Ey oğulcuğum! Doğrusu ben uykuda iken seni boğazladığımı görüyorum. Bir düşün ne dersin?" dedi. O da: "Ey babacığım! Ne ile emrolundun ise yap. Allah dilerse sabredenlerden olduğumu göreceksin." dedi." (Saffat, 37/102)

Peygamberimiz (sas) kurban ibadetini "Atanız İbrahim'in sünnetidir." diyerek bize açıklamaktadır.

Mevzu ile ilgili rivayetlerde, Hz. İbrahim'in çocuğu kurban etme hazırlıklarını yapıp onu keseceği sırada Hz. Cibril tarafından bir koçun indirildiği ve oğlu yerine, lütf-u İlahi olarak gönderilen koçu kurban ettiği bilinmektedir. Her ne kadar tarihte insanın kurban edilmesiyle ilgili yaklaşımlar sergilenmiş olsa da, bunun gerçekleştiği herhangi bir vaka bilinmemektedir.

Asrı Saadet'te kurban ise, "Rabb'in için namaz kıl ve kurban kes." (Kevser, 108/2) ayetiyle ümmete bildirilmiş ve tarih boyunca devam edegelen bir uygulama, Kur'an ve hadis tasdikli yürürlüğe konulmuştur. Yukarıdaki ayetin yanında Allah Rasulü'nün (sas) uygulamalarıyla da tebeyyün eden kurban ibadeti, ümmetin sadakatini Allah'a takdim etme adına güzel bir fırsat olarak yerleşmiş ve halen de devam etmektedir. Peygamberimiz (sas), Arafat'tan inip geceyi Müzdelife'de geçirdikten sonra bayram günü Mina'da kurban kesmiş, kendisine "Bu kurban nedir?" sorusuna karşı da, "Atanız İbrahim'in (as) sünnetidir." diye cevap vermiştir.

Kur'an-ı Kerim: "Rabb'in için namaz kıl ve kurban kes."

Kurban ibadeti, teslimiyeti ve sadakati ifade eder. Kurban, "Allah'ım sen ne istersen yaparım." demektir.

Kurban teslimiyettir

■ ALİ DEMİREL

İbadetler, Rabbimizin emri olduğu için yapılır. Allah (celle celâluhu) emir verir, biz de kulları olarak bunu yaparız. Fakat âmir olan Cenab-ı Hak, aynı zamanda hakîmdir. Yani emrettiği her şeyde hikmet de vardır. Allah'ın emri ile yaptığımız kurban ibadetinin de bildiğimiz bilemediğimiz sayısız hikmetleri vardır. Şimdi onlardan bazılarını hatırlayalım.

Kurban, kulun Rabbine teslimiyetini ifade eder. Bu teslimiyet, Hz. İbrahim ve İsmail ile zirveleşerek sembolleşmiştir. Hz. İbrahim oğlunu, kurban etmek üzere şimdiki Harem-i Şerif'in bulunduğu yere getirdiği an ne kadar mütevekkildir! Bu sabır ve teslimiyet insanı, Mekke'ye oldukça yakın bir yer olan ve asırlar sonra Nebiler Serveri'nin (sallallahu aleyhi ve sellem) Medinelilerden el sıkıp biat alacağı "Akabe" mevkiinde oğlunu kurban etmek için yatırırken, içinde sorumluluğunu yerine getirmeye ciddi bir niyet ve kararlılık vardı. Oğlu da tam bir peygamber oğluna yakışan teslimiyet içinde, "Ey babacığım! Sana emrolunanı yerine getir." (Sâffât, 37/102) demekteydi. Zaten, Kur'an'da Hz. İbrahim'in karakterini takip ettiğimiz hemen her yerde, bu engin teslimiyet ve tevekkülünü görürüz. Öyle ki, onda ne sabırsız bir tavır, ne de hesabı ve muhasebesi yapılmamış bir davranış görülebilir.

Hadisenin devamını Kur'ân şu ifadelerle anlatır:

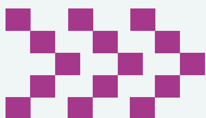
"Her ikisi de Allah'ın emrine teslim olup, İbrâhim oğlunu şakağı üzere yere yatırıp, Biz de ona: "İbrâhim! Rüyanın gereğini yerine getirdin (onu kurban etmekten seni muaf tuttuk)." deyince (onları büyük bir sevinç kapladı). Biz iyileri işte

FOTOĞRAF: AP

Kurban Hatıraları

Kurbansız geçen bir bayram

Salih Bey, bir kamu kuruluşunda devlet memurluğu yapmaktadır. Biri 5 diğeri 3 yaşında olan Bilal ve Hilal isimli iki çocuğu vardır. İşi icabı Bursa'da ikamet etmekte olan Salih Bey'in tayini Afyon'a çıkmış olup Kurban Bayramı sonrası taşınmayı düşünmektedir. Her sene kesmiş olduğu kurbanı bu sene ailesine yaptığı yüklü yardımdan dolayı kesemeyecek olması kendisine çok ağır gelmektedir. Her sene komşu Hüseyin amca ile kurbanlarını alır, sonra bahçede keserlerdi. Bayram sabahı komşu Hüseyin amcaya kesimde yardım etti. Bir saat kadar bir zaman geçmişti ki her tarafı pişen et kokuları sardı. Bu arada evin 5 yaşındaki çocuğu Bilal burnuna gelen kokuların etkisiyle annesinin eteğine yapışarak "Anneciğim bana et pişirsene." demesin mi? Zeynep Hanım şaşkınlıkla kocasına baktı, Salih Bey de "Yavrucuğum şu an evde et kalmamış; ama biraz sonra amcalar et getirirler, o zaman annen sana çokça pişirir." diyerek teselli etmeye çalıştı. Derken biraz sonra kapı zili çaldı. Kapıyı açtığında tam tahmin ettiği gibi kapıda komşunun oğlu elinde bir tepsi dolusu etle duruyordu. Tepsiyi uzatarak "Salih ağabey, siz bu sene kurban kesmediniz, dolayısıyla sizin dolap boştur. Eğer mümkünse şu etler bayram sonuna kadar sizde kalabilir mi? Bayram sonu Bilecik'e giderken alırım." demesin mi? Salih Bey "hay hay" diyerek tepsiyi aldı; ama işin doğrusu 40 yıl düşünse aklının ucundan geçmeyecek bir durumla karşı karşıyaydı. Bu arada Bilal'in sevincine diyecek bir şey yoktu, çünkü gelenleri "ikram" sanıyordu. Ama bilmiyordu ki onlar emanetti! **Yakup Arslan, Araç-Kastamonu**

böyle ödüllendiririz! Bu, gerçekten pek büyük bir imtihandı. Oğluna bedel ona büyük bir kurbanlık verdik. Sonraki nesiller içinde ona da iyi bir nam bıraktık; ki o da, bütün milletler tarafından şöyle denilmesidir: "Selam olsun İbrâhim'e!" Biz iyileri işte böyle ödüllendiririz!" (Saffat, 37/103-110)

İşte bizler de müminler olarak bu önemli hadisenin anısını Rabbimize teslimiyetimizin bir ifadesi olarak kestiğimiz kurbanlarımızla her sene tazeliyoruz.

FOTOĞRAF: ALİ ÜNAL

Somalililer çok zor şartlar altında hayatlarını sürdürmeye çalışıyorlar.

Kurban yardımlaşmadır

Toplumdaki sosyal dayanışmanın temin ve devamı, tabakalar arasında uçurumların meydana gelmemesine ve kitleler arasında kavgayı körükleyecek boşlukların bırakılmamasına bağlıdır. Yani zenginle fakirin arasındaki bağ ve irtibat kopmamalıdır ki, o toplumda karışıklık ve huzursuzluk meydana gelmesin. Toplumdaki sosyal tabakalar arasında bu irtibatı temin eden en önemli dinamik, her türlü yardımlaşma prensipleridir. Bu yardımlaşmalardan birisi de hiç şüphesiz kurban ibadetidir. Yıl boyunca evine et alamayan pek çok insan vardır. Kurban kesen kimse, kurbanını ihtiyaç sahibi kişiyle paylaşarak onun da et ihtiyacının giderilmesine vesile olur. İşte bu manada kurban; toplumda kardeşlik, yardımlaşma, fedakârlık ve dayanışma ruhunu mayalar ve geliştirir. Bu şekilde fakir de kendisinin zenginler tarafından gözetildiğinin farkına varır ve Rabbine şükürle iki büklüm olur.

Ekonomik hayat canlanır

Kurban, toplumun tamamını kucaklayan potansiyel bir güç kaynağıdır. Onunla ekonomik hayat canlandığı gibi yine onun takdim ettiği imkanlarla, maddeye ihtiyacı olanların ihtiyaçları giderilerek içtimai bir dengelenme söz konusudur. Kurbanlık hayvanları yetiştirenler, alanlar, satanlar, nakliyesini ve kesim işini yapanlar, derisini alıp satanlar, kasaplar, yem tüccarları vs. birçok insan bu vesile ile para kazanmakta ve geçimini temin etmektedir.

FOTOĞRAF: RAŞİT AYDOĞAN

Sevap toplama kampanyası

Kurban kesmenin sevabını soran sahabeye Peygamber Efendimiz, "Kurbanın her bir kılı için bir sevap vardır." buyurmuş; sahabe tekrar, "Ey Allah'ın Resûlü, kesilen kurban yünlü ise (koyun, kuzu gibi), sevabı nasıl olacak?" diye sorduğunda Aleyhissalâtu Vesselâm, "Yünün her bir kılı için de bir sevap vardır!" cevabını vermiştir. Yine başka bir hadislerinde Allah Rasulü, Allah rızası için kesilen kurbanın ahirette geçilmesi çok zor olan sırat köprüsünde sahibi için bir binek vazifesi göreceğini müjdelemektedir. Bunun gibi kurban kesmekle alakalı daha pek çok sevap ve hikmet sıralanabilir. Ancak bütün bunlar, hikmet çerçevesi içinde kendisine yaklaştığımız, hakiki hikmetin bir kısım sızıntılarından ibaret olabilir. Bize düşen ubudiyet anlayışı ve kulluk havası içinde, Rabbimizden gelen emirlere teslim olmak ve itaat etmektir.

Kurban Hatıraları

Yardım için kurban

Geçen sene Kurban Bayramı arefesinde oğlum dedi ki: "Anne tanıdıkların çok, çık biraz kurban parası topla Allah rızası için. Pakistan'a, Açe'ye vesair fakir ülkelere gidip oralarda kesilecek. Herkesin gönlünden ne koparsa alırsın."

Ben gitmek istedim; ama doğrusu biraz da insanlar ne düşünür acaba diye biraz çekindim. Yine de 'Ya Allah!' dedim yola çıktım. Kendi kendime dedim ki, benim niyetimi Allah biliyor, insanlar ne düşünürse düşünsün. Zaten gittiğim kişiler de beni tanıyor ve güveniyorlar. O gün 3 kurban parası toplamanın sevinci ile eve geldim. Verenlerin hepsinden Allah razı olsun. Beni sevindiren ikinci bir şey de şu oldu, kimden kurban parası istediysem bunların çoğu bu işi bildiğini onların da ya oğulları ya da kızları tarafından kurban parasının bir yerler için iletildiğini söylediler. Bu da beni ayrıca sevindirdi. Çünkü, bu konuda insanların bilinçlendiğini gördüm. O gece rüyamda kızım ve ben hacılarla beraber Nur Dağı'na çıkıyorduk. 'O kadar da yüksek değilmiş, kolayca şuradan çıkarız.' dedim kızıma. Sabah sevinçle uyandım ve bu işin doğru olduğunu, bundan sevap kazandığımızı anladım. Herkese sevgi ve selamlar. **Hamiyet Kaplan**

FOTOĞRAF: AP

TEKBİRLER

O'nun (cc) yüceliğini ilan ediyor

■ **DR. VEHBİ KARAKAŞ**

Allahü ekber. Yani en büyük Allah'tır. Hakikatte büyük yalnız O'dur. Alemi yaratan, nimetlerle donatan, Alemin Efendisi Hz. Muhammed'i (sas) fevkalade bir terbiye ile eğiten, emsalsiz güzel bir ahlakla bezeten, O'nun eliyle insanlığı hakiki ve güzellikte eşsiz bir medeniyetle tanıştıran Allah ne büyüktür.

Şekspir'in, Dostoyevski'nin, Montaigne'nin Edison ve Aynştayn'ın, Aristo, Eflâtun, Sokrat, Farabî ve İbn-i Sina gibi simaların aklını yaratan, onların ve benzerlerinin eliyle dünyamızı imar eden, müspet ilimleri ve medeniyet fenlerini insanlığa lütfeden O'dur. Arıya bal yaptırdığı gibi Edison'a elektriği keşfettirip, gecemizi aydınlatan Allah'ın şanı ne büyüktür!..

Mevlâna'ların, Yunus'ların, İkbal'lerin, Sıddık'ların, Faruk'ların ve onların mürşidi, mürebbisi Hz. Muhammed'in (sas) insanlık ve medeniyet dolu dimağlarını, sevgi ve korku dolu kalblerini yaratan, onlar sayesinde insanlığı iç ve dış huzura kavuşturan O'dur.

Allahü ekber. En büyük Allah'tır. Onun büyüklüğünü en iyi bilen ve hisseden Sevgili Peygamberimiz'di. Onun için onun yaşama biçimi ve Allah'a karşı beslediği sevgi ve saygı doruk noktadaydı. Buna rağmen Resulullah Efendimiz'in sık sık tekrar ettiği niyazı şu idi:

"Allah'ım! Ben Senin medh ü senanı sayıp bitiremem. Seni ben, Senin kendini övdüğün gibi asla övemem. Seni, ancak Sen övebilirsin. Zât'ına layık övgüyü ancak Sen yaparsın Allah'ım!" (Müslim, Salat, 222) Bu ifadeleriyle Hz. Peygamber aslında hiç kimsenin yapamadığı en güzel övgülerini takdim etmiş oluyordu.

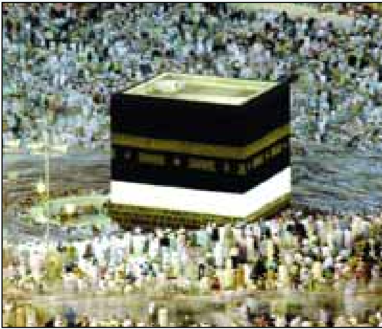
Allahü ekber! En büyük Allah'tır, O büyüğün kapısında kul olan büyür, O'nun kapısında kul olmayan küçülür. Allah'ın büyüklüğünü, işlerinden anlamak da mümkündür. Allah bir şeyden her şey yapıyor ve her şeyden de bir şey yapıyor. Yediğimiz gıda maddeleri çeşitli. Sayılamayacak kadar çok. Neticede hepsi bir damla suyla insan tohumu denilen meniye dönüşmüyor mu? Sonra o bir damla su, anne rahminde, ete, kana, kemiğe inkılâb etmiyor mu? Daha da ileri giderek, göz, kulak, dil, damak, el, ayak, kol, parmak, saç, tırnak olmuyor mu? Böylece her şey bir damla su, bir damla su da her şey oluyor; bize de hayret etmek, Allahü ekber demek düşüyor. "Şeyh-i ekbere göre en büyük makam hayret/ Ben de şaşkınlardanım Ya Rab sonumu hayr et." Bu manada şaşmak ve şaşkın olmak ne güzel şey.

Allahû ekber, en büyük Allah. Biz de deriz ki; "Seni ben, Senin kendini övdüğün gibi asla övemem. Seni ancak Sen övebilirsin. Zâtına layık övgüyü ancak Sen yaparsın Allah'ım!"

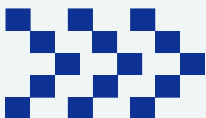
Kurban Hatıraları

Rüyamda Kâbe'ye gittim

Altı yıl önceydi. Yine böyle bir kurban bayramıydı. Erken kalkmıştık. Televizyon açıktı ve hacdaki insanlarımızı gösteriyorlardı. Ben de seyrederken oraya gidebilsem diye iç geçirdim ve ürperdim. Bu arada ben namaz kılmayı bile bilmem. Sadece birkaç dua ve sûre bilirim. O gün kurbanlar kesildi ve herkes bayramlaştı. Akşam oldu. Yattık, bir rüya gördüm. Beyaz sakallı beyaz giyimli bir dede, elinde asâsı vardı. Önde o, arkada ben gidiyorduk. Kâbe'deydik. Bana Kâbe'yi tavaf ettirdi. Sonra taştan olan merdivenlere çıkardı. Çıkarken bana döndü ve ben yüzünü göremedim. Ama sonra kayboldu. Etrafımı da görmüyordum. Ama varlığını hissettiğim meleklerle doluydu ve devamlı daha önce duymadığım ses tonu ile dualar okuyorlardı. Ve her tarafımı kapladılar. Nasıl bir huzurdu anlatamam. O dualar o güzel sesler kulağımdayken sanki meleklerden biri bana dokunur gibi oldu ve uyandım. Ama uyandığımda hâlâ o sesler kulağıma geliyordu. Son okunan da Fatiha Sûresi'ydi. Çok etkilendim. Son üç yıldır oruç tutuyorum. Dinî eserleri okudukça etkilendim ve namaza da başladım. Hâlâ tam kılmayı bildiğim söylenemez. Ama çaba gösteriyorum, ömrüm varsa öğreneceğim. **Kemal Karamaya**

FOTOĞRAF: AA

FOTOĞRAF: REUTERS

Allah'ım! Ne kadar cömert, ne kadar merhametli, ne kadar halim, ne kadar sabırlısın!..

Şu kâinatı görmüyor musun?

Ey insan! Bir baksana şu kâinata. Hangi sultanın sarayında ve hangi mimarın köşkünde gök gibi bir kubbe, yıldızlar gibi kandil, güneş gibi bir avize, ay gibi bir gece lambası var?

Kâinatı bir saray, göğü yıldızlarla yaldızlı bir tavan, yeri rengarenk çiçeklerle nakışlanmış bir taban yapan, dağların sırtını türlü bitki örtüsüyle ve ormanla süsleyip içini maden, kömür, su, petrol, gaz, tuz deposu eden, emrimize amade kılan Rabbimize binlerce hamd-ü sena olsun.

Her sîma farklı, enterasan değil mi?

En büyük Allah'tır. Allah her insana ayrı bir kalıp, ayrı bir sima vermiş. Herkes birbirini tanıyor. Her insanın siması aynı ve eşit olsaydı, kim kimin anası, kim kimin karısı, kim kimin kızı, kim kimin oğlu, kim kimin babası, kim kimin dayısı, teyzesi belli olmazdı. Namus, haysiyet, nizam, düzen diye bir şey kalmazdı. Ne büyüksün, ne merhametlisin Allah'ım! Herkese ayrı ve özel bir sima ve beden vermişsin. Güneşin narını tutuyorsun, nurunu gönderiyorsun. Hem ne kadar cömertsin ki nimetlerin içinde en kıymetlilerini en ucuz veriyorsun: İşte hava! Eğer hava para ile satılsaydı kim alabilirdi ki? 'Servetinizi verirseniz bir tüp hava veririm' denilseydi kim vermezdi ki ve kimin buna gücü yeterdi ki!

Petrolün de yaratıcısı Sensin Allah'ım. Petrolü elinde bulunduranların önünde eğilen dünya, petrolden çok çok üstün olan hava nimetini lütfeden Allah'ın huzurunda secdeye kapanmazsa ondan daha berbat bir dünya tasavvur edebilir misiniz? Kaldı ki bu petrol denilen siyah altının asıl sahibi de Allah. İnsanlığın petrolsüz yaşadığı devir çok, ama havasız yaşadığı devir yok.

Ne büyüksün Allah'ım! Kâinatı öylesine mükemmel bir fabrika yapmışsın ki fevkalâde bir yardımlaşma görülüyor. Denizler, karalara; karalar, denizlere; yer, göğe; gök yere yardım elini uzatıyor. Suları buharlaştırıp buluta, bulutu sıvılaştırıp yağmura çeviriyorsun. Birden döksen halimiz harap olacak. Tane tane akıtıp toprağı doyuruyorsun. Ziraatı suluyor, nebatatı bitiriyorsun, sonra da dönüp Kur'ân'ında "Ektiğiniz tohuma baksanıza! Siz mi onu yetiştiriyorsunuz Biz mi? (Vakıa, 56/64) diyor, düşünmeye, her şeyin yaratıcısı Allah demeye ve Allahü ekber'i söylemeye bizi mecbur ediyorsun. Sonra da bulut perdesini sıyırıp, çöl paşası güneşi başımıza dikiyorsun.

FOTOĞRAF: AP

KURBAN VE PAKiSTAN

Belâ ve musibetin olduğu bölgelerdeki binlerce çocuk korumasız durumda. Onların şefkatli anne ve babaları bizler olmalıyız.

■ **BAYRAM KUSURSUZ**

Günümüzde, bir yandan, yıllardan beri ümit ve sabırla canını dişine takıp, yeryüzünün cennet-âsâ bir bahara dönmesi için hizmet eden insanları bile şaşırtacak hayırlı gelişmeler olmakta; ancak öbür taraftan baktığımızda ise, bilhassa son dönem itibarıyla musibetler de peşi peşine sökün etmekte; tsunami, deprem, kasırga, sel vb. âfetler bizi farklı bir boyuta çekmektedir.

Bilinmektedir ki umumî musibetler, ekseriyetin hatasından kaynaklanmaktadır. Ve yine bilmekteyiz ki bu tür felâketlerin hayatta kalanlar için en büyük hikmeti, onları gafletten uyarmasıdır. Rabbimizin hiçbir icraatı hikmetsiz değildir. Aksine onlarda binlerce hikmet saklıdır. Hz. Bediüzzaman, "Sen şu dünya misafirhanesinde, ibret ve hikmet nazarı ile baksan hiçbir şeyi nizamsız, gayesiz ve hikmetsiz görebilir misin?" der.

Zelzele, tsunami vb. afetlerin istilâsı, zararlı şeylerin musallat olması, bazı duaların özel vakitleridir. Yine Bediüzzaman Hazretleri, "Zaten musibetler, dergâh-ı ilâhiye sevk etmek için birer kader kamçısıdır." (B. Lâhikası, 185) demektedir. Kur'an; "Zorda kalıp sıkıntıya düşen kimsenin dua ettiği zaman duasını kabul edip ondan o fenalığı gideren kimdir?" (Neml, 62) buyurarak, muzdar, yani zorda

Musibetler sun'î gündemi unutturur

Musibet vakitleri, yardımlaşma duygularımızı kamçılayıp bizi insanların hizmetinde hayırlı bir insan olmaya götürür. İnsanlık yanımızı ortaya çıkartır. Düşmanlıklarımızı unutturur. Sûni gündemleri terk ettirir, hakiki gündeme kavuşturur. Hakiki gündem insan olmak, Allah'a kul olmak ve hak yolunda hizmet etmektir. Böyle olağanüstü zamanlar, bizi işte bu önemli şuura erdirir.

Ramazan'ı gerilerde bıraktık ve şimdi müminlerin ikinci büyük bayramı olan Kurban günlerine doğru gidiyoruz. Ancak önümüzde değerlendirilmesi gereken bazı şeyler var. Öncelikle unutmamalıyız ki gündemde bir Pakistan olayı var. Pakistan küçük bir kıyâmet yaşadı. Pakistan'ı bu millet iyi tanır. Tarihte yaptıklarını da çok iyi bilir... Günlerdir milletimiz birtakım fedakârlıklarda bulunuyor. İnsanımız bu büyük acıya duyarsız kalmadı. Ancak biliniyor ki yapılanlar henüz yeterli değil. Önümüzde değerlendirmemiz gereken büyük bir fırsat, yani Kurban'ımız var.

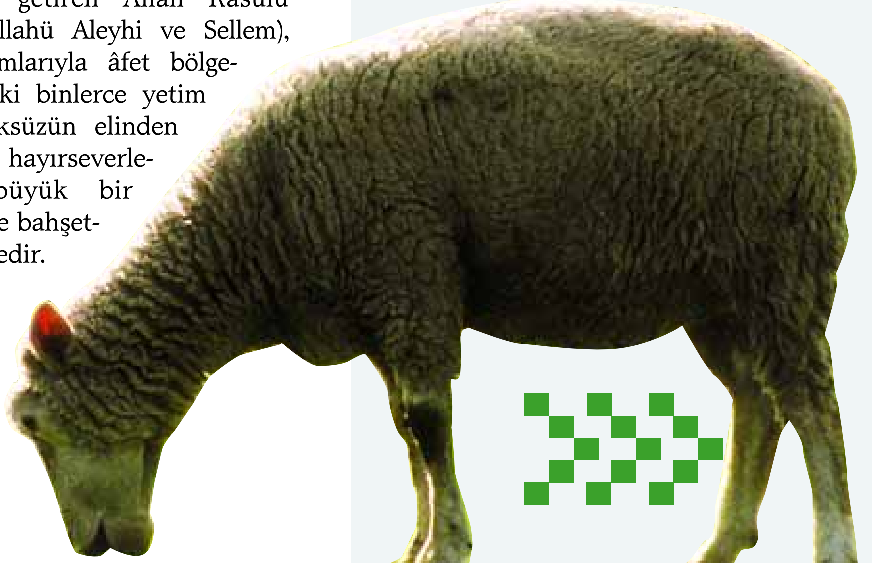
Ramazan'daki yardım kampanyası kurbanda da sürmeli, kardeşlerimizi unutmamalıyız.

kalanın duasının kabul olunacağını açıkça ifade etmektedir. Çünkü muzdar, bütün sebeplerin bittiğini açıkça görüp doğrudan doğruya hâlis duygularla Allah'a yönelir. Böyle bir dua ise kabûle karîndir. Demek ki belâ ve musibet günleri, dua ve yardım için en müsait vakitlerdir. Hele bir de, bu belâ ve musibete dûçar olan kimseler, kendilerine binlerce km. öteden yardım duygularıyla koşan insanlara dua ediverse, "Allah sizden razı olsun; bizi garip ve perişan bırakmadınız!" deyiverse... Bu durumda bilmeliyiz ki "duası kabûle karîn" birilerinin duasını almışız demektir. Bu da hiç kaçırılmayacak bir fırsattır.

"Ben ve yetimi görüp gözeten, işte cennette böyleyiz!" deyip, mübârek iki parmağını yan yana getiren Allah Rasûlü (Sallâllahü Aleyhi ve Sellem), yardımlarıyla âfet bölgesindeki binlerce yetim ve öksüzün elinden tutan hayırseverlere büyük bir müjde bahşetmektedir.

Kurbanla milletçe ruhen dirilebiliriz

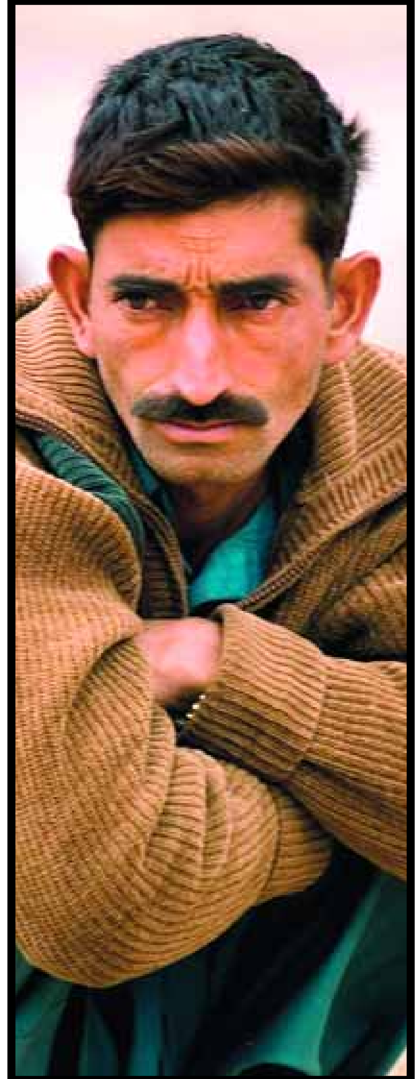
Çağımızda çok güzel âdetler gelişiyor. İstediği zaman et alıp yiyebilecek kimseler, kurbanlarının daha fazla ihtiyacı olanlara ulaşması için güvendikleri birine vekalet vererek kurbanda bire on yerine daha fazla sevap kazanmak için büyük gayret sarf ediyorlar. Kendilerine güvenilen bazı kimseler de bu konuda aracılık yaparak onlara yardımcı oluyorlar. Bu önemli bir uygulama. Çünkü burada hem bizim farkında olmadığımız ihtiyaç sahipleri görülebiliyor hem de aydınlık yarınların teminatı olan öğrenciler için bir imkan hazırlanıyor. Toplum ve millet olarak gelecek nesillerin huzurlu ve mutlu olması için ne yapılsa yeridir. Bunun için ihtiyacı olanlara burs verilir, kalacakları yerler yurtlar hazırlanır, bunlara kurslar verilebilir. Bunlar hakkıyla yapıldıktan sonra insan "Ben imkanlarım ölçüsünde yapabileceklerimi yaptım." diyebilir. Ama bunları yapmadan gelecekten bahsetmek bir ham hayal olur. Zamanında sıkıntıdaki öğrencilere bursunu, kurbanını vermeyen bir insan verme duygusunu yaşayamaz ve bu duygu eksik olunca insan kamil imana ulaşamaz. Bu şekilde muhtaçların ve talebelerin ihtiyacını karşılayan insanlar niyetlerinin genişliğine göre o anda Arafat'ta ve Müzdelife'deki hacıların sevabına denk bir sevap kazanırlar.

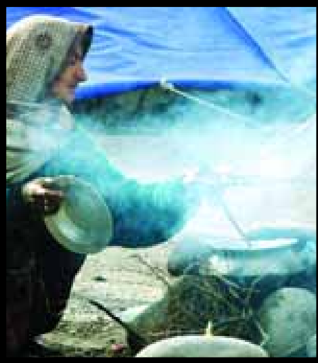
FOTOĞRAF: REUTERS

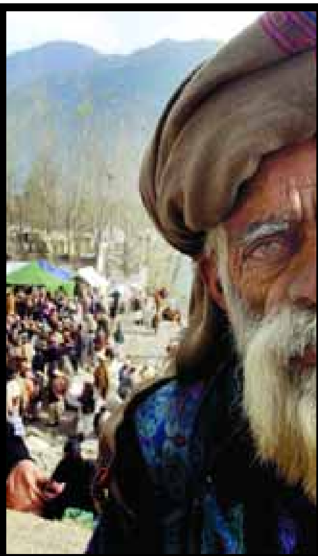
FOTOĞRAF: REUTERS

FOTOĞRAF: AFP

FOTOĞRAF: AFP

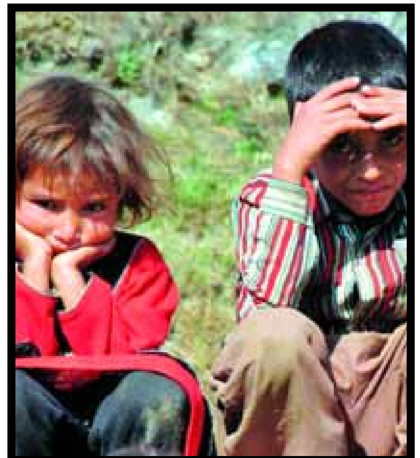

Kurban, himmeti bütün dünyaya yaymanın adıdır.

Kurban, cömertliğe doğru yol alma demektir.

Şimdi ülkenin her yanında kurban faaliyetleri başlatıp, organizeli bir şekilde çalışıp kurbanlarımızın bir kısmını Pakistan vb. muhtaç ülkelere hediye etmeliyiz. Etmeliyiz ki Allah bizden de kurbanlarımızı -Hâbil'den kabul buyurduğu gibi- kabul edip, bizden başka türlü kurbanlar almasın.

FOTOĞRAF: REUTERS

Pakistanlı kardeşlerimiz zor durumda

Bebekler aç. Anneler evsiz barksız. Allah Rasûlü (Aleyhisselâm), "Müminlerin dertleriyle dertlenmeyen onlardan değildir!" buyuruyor. Onlara düşen ateş bizi de yaktı ve yakmalı. Onlar dertli. Elbette ki biz de üzüldük. Ama sadece üzülmek karın doyurmuyor. Biraz daha gayret gerek; "Allahım! Ben bu konuda elden gelen her şeyi yaptım. Artık vicdanım rahat. Varımı yoğumu bu konuda seferber ettim. Ulaşabildiğim, sözümün-nazımın geçtiği herkesi uyardım. Yapabileceklerim işte bu kadar!" diyebiliyorsak, iş tamamdır. Ama varsa daha yapmamız gerekenler ve vicdanımız henüz rahat değilse. öyleyse bu konuda, daha yapılacak çok şey var demektir.

Yapılacak şey belli: İnsanlara önayak olup, onların yardımlaşma duygularını harekete geçirmek. Hangi kapıya gittik de Allah bizi boş çevirdi? Kaldı ki Pakistan deyince akan sular duruyor/durmalı. Onların çoğunun bizden farkı yok. Kurtuluş Savaşı'nda ceketlerini çıkartıp gönderdiler. İşte şimdi muhtaçlar ve bizi bekliyorlar.

Bu mânâda kurban büyük bir fırsat. Kurban, "yaklaşmak" manasına gelmekte ve Allah yolunda malın, canın, her şeyin fedâ edilebileceğini, Allah'a teslimiyeti ve O'na (cc) karşı şükür hisleriyle dolu olmayı ifade etmektedir. Kurban günleri, Kevserleşme günleridir. Kurban günleri, mahşer günü Kevser'i hak etmenin çaba ve imtihanının verildiği günlerdir.

Kurban berekettir. Kurban harekettir. Bizler hareketimizi böyle hayırlı bir yönde yapalım ki bir şeye değsin. Yoksa kurbanımızı keselim, eş-dost maa-efrâd-ı aile yiyelim maksat bu mudur ki! Onun etinden sadaka verilmeli değil mi! İşte Hz. Ali (ra); "Allah Rasûlü etinden sadaka olarak vermemi emretti!" diyor.

Şimdi normal zaman değil. Adetâ yardım seferberliği zamanı. İşadamlarımızı bu konuda harekete geçirme zamanı. Allah onlardan ebeden râzı olsun; hangi birine gidilse, bu hayırlı iş için kapıları çalınsa boş çevirmezler. Elbette nasibi olanlar böyle yaparlar. Ülkemizin her yanında battaniye kampanyaları düzenlendi. N'oldu, bu millet açıkta mı kaldı! Hayır. Aksine Allah birleri binler yaptı. Kim bilir ne bereketlerin tohumları atıldı.

Yahya Bermeki ve Süfyan-ı Sevri

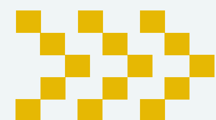
Yahya Bermekî zengin adamdı. Süfyan-ı Sevrî ise ilim adamı idi, ama fakirdi. Bermekî, Süfyan-ı Sevrî'nin ihtiyaçlarını karşılardı. Bu yüzden Süfyan ona her zaman dua eder, "Allahım! Bu adam benim dünya ihtiyaçlarımı gideriyor. Sen de onun ahiret ihtiyaçlarını gideriver!" derdi. Bir gün Bermekî vefat etti. Bir hak dostu onu rüyada görür ve sorar: "Allah sana nasıl muâmele yaptı?" Cevap mânidardır: "Allah beni, Sevrî'nin duası bereketiyle affetti!" Bu ne saadettir, bu ne bahtiyarlıktır!

Yurtdışındakiler Türkiye'ye vekalet verebilir mi?

Avrupa'da Amerika'da ya da başka bir ülkede yaşayan insanlarımız, parasını gönderdikleri kurbanlarını Türkiye'de kendi adlarına kestirebilirler mi?

Elbette. Nerede olursa olsun parasını verdiği kimseye kurbanını kendi adına kestirmesi caizdir. Bu sebeple, bilhassa ihtiyaç sahibi aile ve öğrencilere vekalet yoluyla ulaştırılan kurbanlar hedefini bulan kurbanlar olarak düşünülebilir. İtimat ettiğiniz kimseye parasını verip kendi adınıza kurbanınızı kestirir, dilediğiniz ihtiyaçlı yerlere ulaştırabilirsiniz. Bütün mesele, kurbanların ihtiyaç sahibi yerlere gitmesi, neslin yetişmesine hizmet etmesidir.

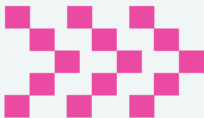

Hayırlı bir neslin yetişmesine vesile olun

Kurbanla neslin yetişmesinin, öğrencinin ne alakası var demeyin. Yapılan her kurban bağışının öğrencilerin bir yıllık et ihtiyacını karşılayabileceğini unutmayın. Rabb'imiz Zilzâl Sûresi'nde zerre kadar da olsa insanın iyi-kötü yaptığı her şeyin karşılığını göreceğini bildiriyor. Dinin ruhunu iyi kavramış insanlar artık bu ayeti daha iyi anlıyor ve hayır yolunda atılan en küçük bir adımın bile büyük neticeler doğurduğunu biliyorlar. Bu bilgiye sahip insanlar bugün dinle diyanetle barışık bir neslin yetişmesine çalışıyor ve bu konuda maddi-manevi bütün imkanlarını değerlendirmeye çalışıyor. Zira, yapılan her iyilik göle atılan bir taşın meydana getirdiği dalgalar gibi yayılıyor ve genişliyor.

Ölmüşlerimiz adına kurban kesebilir miyiz?

Ölmüşlerin "vasiyeti" varsa, vasiyeti gereği kesilen kurbanın etinden tıpkı adak gibi kesen ve ailesi yiyemez. Tamamen yoksula hibe edilmesi gerekir. Şayet vasiyet yoksa bir vefa ve sadakat gereği olarak kesip sevabı ölmüşlere bağışlanmak isteniyorsa bunun etinden kesen de ailesi de yiyebilir. Efendimiz (sas) Hazretleri hem ölmüşleri, hem de ümmeti adına kurbanlar kesip sevabını onlara bağışlamıştır.

Gayemiz Allah'ın rızası olmalı

Ülke olarak dünyadaki her türlü yardım faaliyetine elimizden geldiğince koşmalıyız. Bilmeliyiz ki ülkemizin ve sivil toplumun bu sayede önü açılacaktır. Milletimiz, nasıl bir millet olduğunu dünyaya gösterecektir. Yıllardır önüne perdeler konan insanlığımızı cihana tanıtacaktır. İşadamlarımız o ülkelerde birtakım yatırım imkanlarına kavuşacak ve dünyaya açılacaklardır. Elbette ki evvel-âhir niyetimiz Allah rızasıdır. Ama Rabbimiz, büyüme yolundaki bu milletin önünü de bir şekilde açacak ve onu mukadder ikbâline doğru yürütecektir.

Bu yüzden, bütün bu tür hayırsız gibi görünen olayları hayra yorup, ölüden diri, şerden hayır çıkaran Rabbimize sığınmalı ve ülkemiz için yeni ve hayırlı ufuklar açmasını yine onun rahmetinden dilemeliyiz. "Bazen hoşunuza gitmeyen bir şey, hakkınızda hayırlı olabilir!" (Bakara, 216) buyuran yine O'dur.

Biliyoruz ki sadakalar belâyı def ederler. İşte önümüzde kurban var. Bir yanda da muhtaç insanlar var. Bizler kurbanlarımızı, adeta birer sadaka mâhiyetinde bu insanlara sunarsak, Allah yeryüzünden, daha büyük belâları kaldıracak, daha fazla canlar yanmayacak ve bu kurbanlar daha başka kurbanların önünde set oluşturacaklardır inşallah.

Ülke ve dünya çapında eğitim vs. güzel hizmet ve faaliyetlerle kendilerini ispatlamış Günümüzün Karasevdalıları'nın, bu sıkıntılı günlerde, muhtaç durumdaki insanlara maddî-mânevî yardımları yetiştirme ve kendilerine yeni bir hizmet alanı oluşturma heyecanı içinde bulunmaları ne büyük bir mutluluk kaynağıdır!

Biraz et, biraz sevgi bu çocuğun hayatta kalması anlamına geliyor.

FOTOĞRAF: REUTERS

" Kalite keyif verir "

FLONAL®
Made in Italy

ŞİMDİ TÜM Ç K B TAKIMLARI

"**FLC**"
çaydanlık

+

" Güral Porselen "
30 parça yemek takımı

+

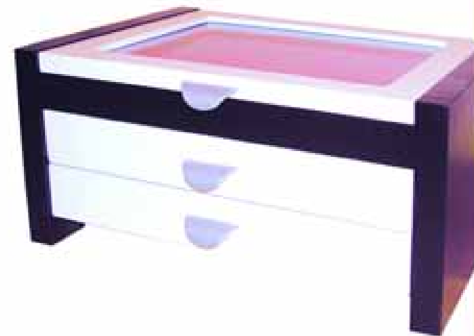

"***FLONAL***"
cezve seti

3
HEDİYELİ

FLONAL'den birbirinden güzel, 91 parça, sandıklı, çeşit çeşit çatal kaşık bıçak takımları 3 hediyesi ile birlikte tüm seçkin mağazalarda ...

Genel Distribitör
Dünya Pazarlama Dağıtım ve Tic. A.Ş.
Tel : 0216 520 17 40 (1208) Faks : 0216 520 07 25

Dünya Pazarlama A.Ş. bir

Samanyolu Pazarlama kuruluşudur.

www.stvpazarlama.com.tr

Hangi hayvanlar kurban edilebilir?

Her kurban bayramında tavuktan horozdan kurban olabileceğini söyleyen bazı insanlar çıkıyor. Halbuki, İslam kaynakları bunlara en güzel cevabı veriyor.

Kurban, Yüce Allah'ın rahmetine yaklaşmak için ibadet niyeti ile kesilen özel hayvandır. Kurban Bayramı günlerinde (ilk üç günde) böyle Allah rızası için kesilen kurbana "udhiyye", bunu kesmeye de "tadhiye" denilir. Hanefi mezhebine göre Kurban Bayramı'nda ibadet niyeti ile kurban kesmek, hür, mukîm (yolcu olmayan), müslim ve zengin kimseye vacibdir. Zenginden maksat, temel ihtiyaçlarından başka, artıcı olsun olmasın, 85 gram altın edecek mala sahip olan, fitre vermekle yükümlü olan kimselerdir. Kurban kesme günlerinde kurban kesmeye gücü varken kurban kesmeyip de sonra fakir düşse, buradaki vücub üzerinden düşmüş olmaz.

Vacib olan kurban görevi, Hak yolunda fedakârlığın bir nişanıdır, Yüce Allah'ın verdiği nimetlere karşı yapılan bir şükürdür. Bunun sonucu da sevaba ulaşmak ve birtakım belâlardan korunmaktır. Şu gerçek de bilinmeli ki, insanların ihtiyaçları için yeryüzünde yüz binlerce hayvan kesiliyor. Fakat bunlardan yalnız durumları yeterli olanlar yararlanıyor. Kurban Bayramı'nda ise Hak rızası için birçok hayvan kesiliyor. Bunların etlerinden ve derilerinden çok fakir kimseler de yararlanıyor. İktisadî olan mesele, dinî ve ahlâkî bir mahiyet kazanıyor. Şahıs menfaati yerine toplumun menfaati bulunmuş oluyor. Bunun için kurban kesilmesi, İslâm'a ait insanî ve sosyal büyük bir fedakârlık demektir.

Kurban kesilmekle, kesilen hayvanların sayısı çok artmış olmaz; çünkü kurban kesilen günlerde kasapların kestiği hayvan sayısı azalır ve böylece o günlerde aynı miktar hayvan kesilmiş olur. Kendi zevkleri için her gün binlerce hayvanın kesilmesini çok görmeyenlerin, senede bir defa Allah rızası için bir miktar hayvanın muhtaçlar yararına olarak kurban adı altında kesilmesini çok görmeleri, doğrusu büyük bir düşüncesizliktir.

FOTOĞRAF: MUSTAFA KİRAZLI

Hayvanın erkek veya dişi olması önemli mi?

Kurbanlar yalnız koyun, keçi, deve ve sığır cinsi hayvanlardan kesilebilir. Mandalar da sığır cinsindendir. Bunların erkekleri ile dişileri eşittir. Ancak koyun cinsinin erkeğini kurban etmek daha faziletlidir. Keçinin erkeği ile dişisi kıymetçe eşit olsalar da dişisini kesmek daha faziletli olur. Aynı şekilde devenin veya sığırın erkeği ile dişisi et ve kıymet bakımından eşit olsalar da dişisinin kurban edilmesi daha faziletlidir.

Tavuk; horoz ve kaz gibi evcil hayvanlar da kurban olamaz

FOTOĞRAF: AP

▶ Koyun ile keçi ya birer yaşını doldurmalı veya koyunlar yedi-sekiz aylık olduğu halde birer yaşında imiş gibi gösterişli bulunmalıdır.

▶ Deve, en az beş yaşını, sığır da en az iki yaşını bitirmiş bulunmalıdır.

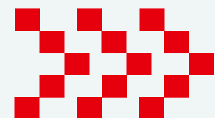
▶ Tavuk; horoz ve kaz gibi evcil hayvanlar kurban olamaz: Bunları kurban niyeti ile kesmek tahrimen mekruhtur. Çünkü bunda Mecûsîlere benzeyiş vardır. Etleri yenilen vahşî hayvanlar da kurban edilmez.

▶ Koyun ve keçiden her biri yalnız bir kişi adına kurban edilir. Bir deve veya bir sığır, bir kişiden yedi kişiye kadar kimseler için kurban edilebilir. Ancak bu ortakların hepsi Müslüman olup her biri kendi hissesine malik olmalı ve Allah rızası için bir ibadet niyeti taşımalıdırlar.

FOTOĞRAF: REUTERS

Yardımlaşma bayramı...

Kurban cimriliği tedavi eder, insanın vermesini, yardım etmesini kolaylaştırır. Dünya malından tutkunluğu önler. Fakirlere bir dayanak olur, hayata bağlar. Kurban; kardeşlik, yardımlaşma ve dayanışma ruhunu canlı tutar. Kurban, gerek fert gerekse toplum açısından çeşitli yararlar taşıyan malî bir ibadettir. Kişi kurban kesmekle Allah'ın emrine boyun eğmiş ve kulluk bilincini koruduğunu canlı bir şekilde ortaya koymuş olur. Kurban; toplumda kardeşlik, yardımlaşma ve dayanışma ruhunu canlı tutar, sosyal adaletin gerçekleşmesine katkıda bulunur. Özellikle et satın alma ihtimali hiç bulunmayan veya çok sınırlı bulunan yoksulların bulunduğu ortamlarda onun bu rolünü daha belirgin biçimde görmek mümkündür. Zenginin malını Allah'ın rızası, yardımlaşma ve başkalarıyla paylaşma yolunda harcama zevk ve alışkanlığını verir. Onu cimrilik hastalığından, dünya malına tutkunluktan kurtarır. Fakirin de varlıklı kullar aracılığıyla Allah'a şükretmesine, dünya nimetinin yeryüzündeki dağılımı konusunda karamsarlık ve düşmanlıktan kendini kurtarmasına, kendini toplumun bir üyesi olarak hissetmesine vesile olur.

▶ Kurbanlık hayvanın şaşı, topal, uyuz ve deli olmasında, doğuştan boynuzlu veya boynuzsuz veya boynuzunun azı kırık bulunmasında, kulaklarının delinmiş veya enine yarılmış olmasında, kulaklarının uçlarından kesilip sarkık bir halde bulunmasında, dişlerinin azı düşmüş olmasında, cinsel organı bulunmamasında, burulmuş olarak bulunmasında bir sakınca yoktur; bu hayvanlar kurban edilebilirler.

▶ İki gözü veya bir gözü kör, dişlerinin çoğu düşmüş veya kulakları kesilmiş, boynuzlarının biri veya ikisi kökünden kırılmış, kulağının veya kuyruğunun yarıdan fazlası veya memelerinin başları kopmuş, kulakları veya kuyruğu yaratılışında bulunmayan bir hayvan kurban olamaz.

▶ Kurbanın semiz olması daha faziletlidir. Kemikleri içinde iliği kalmamış derecede zayıf veya aksak, ayağını yere basıp kesileceği yere gidemeyecek kadar topal veya aşikâr bir halde hasta bulunan bir hayvan da kurban olamaz.

▶ Kurban kesmekle yükümlü olan bir kimsenin satın aldığı kurbanda yukarıdaki kusurlardan biri sonradan meydana gelse yerine başkasını alıp kesmesi gerekir. Fakat fakir bir kimsenin aldığı kurban böyle kusurlanırsa yine kurban olarak kesilmesi caiz olur, yerine başkasını alması gerekmez. Hatta böyle kusurlu bir hayvanı satın alıp kurban kesmesi de yeterli olur. Çünkü bu kurban o fakir için bir nafiledir. Nafilelerde ise genişlik ve kolaylık vardır. (Üç imama göre, zengin için de yeterli olur. Başkasını almaya gerek yoktur.)

▶ Zengin kimsenin aldığı kurban henüz kesilmeden ölse yerine başkasını alması gerekir. Fakir kimsenin aldığı kurban ölse başkasını alması gerekmez.

▶ Zengin kimsenin aldığı kurban kaybolduktan veya çalındıktan sonra yerine başkası kurban edilmiş olsa ve ondan sonra da kaybolan kurban bulunsa bunu da kesmesi gerekmez. Çünkü üzerine düşen vacibi yerine getirmiştir. Fakat bu duruma düşen fakirin o bulunan kurbanı kesmesi gerekir; çünkü fakirin satın aldığı kurban, kurban olmak üzere belirlenmiştir; kendisine vacib olmadığı halde, bunun kurban olmasını kendisine gerekli kılmıştır.

▶ Kurbanlık bir hayvan kesilmeden önce doğursa, yavrusu da kendisi ile beraber kesilir. Çünkü yavru anasına bağlıdır. Eğer yavru kesilmeyip satılırsa parasını sadaka olarak vermek gerekir.

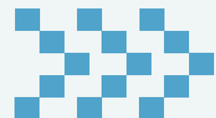
Kurban Hatıraları

Herkesin kapısını çaldım

Hepimizin başına gelebilecek bir felaket diye içimizin ürperdiği sene... Oradaki Müslümanlara kurban gönderme telaşesi içindeydik. Acaba bir kurban parası da ben toplayabilir miyim diye uzun uzun düşünmüştüm. Derslerimizin çok yoğun olduğu bir dönemdi! Derslerimi aksatırım, son senemi uzatırım diye endişelenmiştim. Ama her sabah gazeteyi elime alıp baktığımda gördüğüm fotoğraflar "derslerim şu an insanların yaşadığı sıkıntılardan önemli değil" dedirtti ve işe koyuldum. Bütün sınıf arkadaşlarıma gittim, herkesin kapısını çaldım. Aldığım olumsuz cevaplara aldırmadım; ama topladığım paralar yetmedi. Param olmamasına rağmen bursumu ekledim, yine yetmedi. Ailemi aradım; ama ümitli de değildim. Hiç beklemediğim şekilde olumlu cevap aldım ailemden ve sonunda bir kurban parası hazırdı. Şimdi de aynı felaket Pakistan'ın başında! Öğretmenlik yaptığım dershanede öğrencilerimle para toplayıp Pakistan'a kurban göndereceğiz inşallah!! **H.Ö./Karabük**

FOTOĞRAF: KÜRŞAT BAYHAN

Kurbanın kesilme vakti ne zamandır?

▶ Kurbanın kesilme zamanı nahr (bayramın birinci, ikinci ve üçüncü) günleridir. Fakat birinci günde kesilmesi daha faziletlidir.

▶ Kurbanlar, bayram namazı kılınan şehir gibi yerlerde, bayram namazı kılındıktan sonra bayram namazı kılınmayan yerlerde ise bayram gününün fecrinden sonra kesilir. İlk vakti budur. Kurbanı geceleyin kesmek tenzihen mekruhtur.

▶ (İmam-ı Şafiî'ye göre, kurbanlar bayramın dördüncü günü güneş batıncaya kadar kesilebilir.)

▶ Kurbanlar kıbleye karşı yatırılarak "Bismillâhi Allahü Ekber" diyerek kesilir. Kurbanı, elinden geliyorsa sahibi kesmelidir, değilse uygun gördüğü bir Müslüman'a emredip kestirmelidir. Şu âyet-i kerimeyi de okumalıdır:

"Benim namazım, ibadetlerim, yaşayışım ve ölümüm âlemlerin Rabb'ı Allâh içindir ki, O'nun ortağı yoktur." (En'am: 162)

▶ Yalnız kurban sahibinin Besmele'si yeterli olmaz; onu kesenin Besmele'yi getirmesi şarttır. "Bismillahi Allahü Ekber" demelidir.

▶ Kasten Besmele terk edilirse kurbanın eti yenmez. Kurban sahibinin eli hayvanı kesenin eli üzerinde olarak hayvanı kesecek olsalar, her ikisinin de Besmele çekmesi gerekir. Bunlardan biri Besmele'yi terk ederse hayvanın eti yenmez.

▶ Kurban Bayramı'nda kesilmek üzere satın alınmış kurbanlık hayvan, nahr (kurban kesme) günlerinde kesilmemiş olsa, o hayvan mevcutsa aynını sadaka vermek gerekir. Helâk olmuşsa kıymetini sadaka olarak fakirlere vermek icap eder, ertesi seneye bırakılmaz.

▶ Kurbanın vacib olmasına nahr günlerinin sonu esastır. Bunun için Kurban Bayramı'nın üçüncü günü güneş batmadan önce zengin olan kimsenin kurban kesmesi gerekir. Daha önce fakir olması bunu etkilemez. Aksine olarak o günün güneş batışından önce fakir düşen veya ölen Müslümanlardan bu kurban kesme yükümlülüğü düşer.

▶ Hayvanı, kesim yerine yumuşak bir davranışla getirmeli ve keskin bıçak kullanılmalıdır. Fazla acı duymaması için hareket hali sona erdikten sonra onu yüzmelidir. Kurban sahibi, kurban kesildiği gün, ilk yemeğini kurbanın ciğerinden seçmelidir, bu mendubdur.

Kurban, kıbleye karşı yatırılarak, acı vermeden kesilmelidir. Derisinin yüzülmesine de hiç hareket kalmayınca başlanmalıdır.

FOTOĞRAF: AA

FOTOĞRAF: AP

Kurban sahibi, fakir veya orta halli ise ya da ailesi çok genişse kurban etinin tamamını evi için alıkoyabilir. Ama üçte birini dağıtmak daha güzeldir.

Kurbanın eti ve derisi ne yapılmalıdır?

▶ Adak olarak kesilmeyen kurbanın etinden sahibi zengin olsun olmasın, yiyebileceği gibi fakir olmayanlara da yedirip dağıtabilir. Fetva bu şekildedir. Bununla beraber üçte birini fakirlere sadaka olarak vermelidir. Eğer kurban sahibi orta halli olur da geçimlerini karşılamak zorunda olduğu kimseler kalabalık ise o halde kurbanın etini onların yemeleri için alıkoyabilir, bu mendubdur.

▶ Adak yapan kimse kendi adağından yiyemez. Onun etini ailesine ve zengin kimselere yediremez. Bunlara yedirirse, yedirdiğinin kıymetini fakirlere vermesi gerekir.

▶ Kurbanlık hayvanın sütünden yararlanmak, etini veya postunu satıp parasını almak veya demirbaş olmayacak bir şeyle değiştirmek mekruhtur. Böyle bir iş yapılırsa, kıymetini sadaka olarak vermek gerekir. Kurban'ın eti ve derisi kasap ücreti olarak da verilmez.

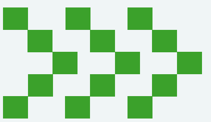
▶ Kurbanın postu sadaka diye verilir veya ondan seccade ve sofra gibi evde kullanılacak eşya yapılır.

▶ Kurban edilecek hayvanı kesilmeden önce kırkmak mekruhtur. Yünlerin bedeli sadaka olarak verilmelidir. Fakat hayvan kesildikten sonra yünleri kırkılabilir ve kullanılabilir.

Kurban, İslam'ın sembolüdür

"Kurban, İslâm dininin şeâirinden-dir (sembolüdür)" ne demektir?
Cenâb-ı Hakk, Kevser Sûresi'nde, "Rabb'in için namaz kıl ve kurban kes." buyuruyor. Bu âyet-i kerimedeki "namaz"dan maksat bayram namazı, "kesmek"ten kasıt da, kurban kesme günlerinde kesilen hayvanlardır. Başka bir âyet-i kerimede ise, kurbanlık develerden şöyle bahsedilir: "Kurbanlık develeri de size, Allah'ın şeâirinden kıldık." (S. Hac, 36) "Şeâir"in mânâsı, Allah'ın dininin alâmeti, işâreti olan hususlardır. Pek çok şey alâmetleri ve işâretleri ile tanınır; bunlar hiç terk edilebilir mi? Hâl böyle olunca yapılacak iş; kurbanı kesmemek için bahaneler aramak yerine, kesebilmek için çareler aramak olmalıdır. Kurban vecîbesinin yerine getirilmesi; hak yolundaki fedâkârlığın bir nişânesi, Allah Teâlâ'nın verdiği nimetlere karşı kulun bir şükrânesidir. Ayrıca günahların bağışlanmasını dilemektir. Bunların neticesi olarak da sevâba nâil olmak ve birtakım belâlardan korunmaktır.

FOTOĞRAF: AA

▶ Bir kimse zorla ele geçirmiş olduğu bir hayvanı kendi adına kesecek olsa, diri halindeki kıymetini ödemek şartı ile sahih olur. Fakat bir insan, kendisine emanet sureti ile bırakılan bir hayvanı böyle kurban kesecek olsa sahih olmaz; çünkü hayvana kesimden önce tazmin etme hükmü ile sahip olmamıştır. Rehin olarak bırakılan hayvan da rehini elinde bulunduran kimseye nazaran kurban hususunda bir görüşe göre gasp edilen (zorla alınan), diğer bir görüşe göre de emanet (vedia) hükmündedir.

▶ Bir kimse kendi malından sevabını ölüye bağışlamak niyeti ile bayram günü kestiği kurbanın etinden yiyebilir, başkalarına da verebilir. Tercih edilen hüküm budur. Fakat bir kimse, murisin emri ile murisi adına keseceği kurbanın etinden yiyemez. Bunun tümünü sadaka vermesi gerekir.

▶ Udhiyye'nin (kurban kesmenin) rüknü kan akıtmaktır. Hayvan boğazlanmadıkça vacib olan kurban ibadeti yerine getirilmiş olmaz. Onun için kurbanlık hayvanın kesilmeden sadaka olarak verilmesi caiz olmaz. Fakat alınan kurban herhangi bir sebeple kurban kesme günlerinde kesilemezse, bunun diri olarak sadaka edilmesi gerekir. Çünkü bu halde, kan akıtma işi sadaka vermeye dönüşmüş olur. Artık bunun etinden sahibi yiyemez.

KiMLERiN KESTİĞİ YENiR?

Müslümanların ve kitap ehli olan Yahudî ve Hıristiyanların, kadın dahi olsalar, Besmele ile (Allah'ın adını anarak) boğazlayacak oldukları hayvanların, eti yenen hayvanlar olmak şartıyla etleri yenir. Besmele tam kesim anında olacaktır, bu şarttır. Kesim anında bir şey yemek suretiyle veya başkası ile konuşmakla önceki Besmele'ye ara verilerek meclis değişirse bu yeterli olmaz. Yeniden Besmele getirmek gerekir.

Müslüman veya kitap ehlinden olan ve Bismillâh demeye gücü yeten bir çocuğun veya delinin, dilsizin, sünnetsizin ve sarhoşun Besmele'yle kesecekleri bu tür hayvanların etleri de yenebilir. Besmele'nin unutularak terk edilmiş olması zarar vermez. Hatta kitap ehlinin Besmele deyip demedikleri bilinmediği takdirde de kestikleri eti yenen hayvanlar helal olur. Çoğunluğun görüşü budur. Mecûsîlerin, putlara tapanların, hak dinden çıkanların (mürtedlerin), Besmele'yi kasten terk eden Müslüman veya kitap ehlinin kestikleri yenemez. Bu hayvanların etleri haram olur.

AKİKA KURBANI NEDİR?

Yeni doğan çocuğun başındaki tüyüne (akîka) denir. Böyle bir çocuk için Cenab-ı Hakk'a şükür yerine geçmek üzere kesilen kurbana da "Akîka" adı verilmiştir. Akîka kurbanı, çocuğun doğduğu günden büluğ çağına erinceye kadar kesilebilir. Fakat yedinci günü kesilmesi daha faziletlidir. Çocuğun yedinci doğum günü adı konulur ve başının saçları kesilip ağırlığınca altın veya gümüş sadaka verilir. Aynı günde bu kurban kesilir; çünkü böyle yapılması üç imama göre müstehabdır.

Kurbana elverişli olan hayvan akîkaya da yeterli olur. Erkek çocuk için bu kurban kesilebileceği gibi, kız çocuk için de kesilir. Bunlardan her biri için bir koyun kesilmesi yeterli olur. Erkek çocuk için iki kurban kesilmesi gerektiğini söyleyenler de vardır.

Akîka kurbanının etinden sahibi yiyebilir, başkalarına da yedirebilir, sadaka da verebilir.

FOTOĞRAF: REUTERS

Kesimde şunlara dikkat edilmeli

▶İslamın şartlarına uygun olarak boğazlama, nefes borusu ile yemek borusu ve bunların yanlarında bulunan iki damarı kesmekle yapılır.

▶Hayvanı boynunun altından (boğazından) değil de üstünden kesmek ve daha hayvanı soymadan kafasını kesip atmak da mekruhtur.

▶Hayvanı boğazlarken Besmele çekmek şarttır.

▶Hayvanı keserken "Bismillâhi Allahü Ekber" denilmesi müstehabdır.

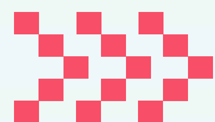
▶Hayvanı kıble tarafına çevirerek kesmek sünnet olduğundan bunu yapmamak mekruhtur.

▶Besmele kasten terk edilirse hayvanın eti yenmez, haram olur. Fakat unutarak terk edilirse böyle kesilen hayvanın eti yenir.

Kurban ve İbrahimî kulluk

Biz tekbirlerle kurbanlarımızı keserken Mina, hacılarımızı ağırlıyor olacak. "Arafat vakfesi" ile günahlarından arınmış, "Müzdelife" ve "Meş'ari'l Harâm" da zevk ettikleri duygularla doyduktan sonra, teslimiyetin Hz. Halilürrahman boyutunu canlandırmaya namzet olmuş, değişik renk ve ırklardan milyonlarca insan aynı duygu ile tekbir getirerek Mina'ya akacak. Hacca gidememiş müminler, tekbirleriyle semayı çınlatıp, hüccâcın, dar mekanda canlandırdığı manayı dünya ölçeğine taşıyacaklar. Ve gökkubbe, kucağını, "İnsanlar içinde haccı ilan et. Gerek yaya olarak gerek yorgun develer üzerinde vadiler aşarak sana gelsinler." emr-i sübhanîsine, hacıların verdiği "lebbeyk allahümme lebbeyk..." cevabıyla doldurarak, İbrahimî kulların çağrısının, aradan binlerce yıl dahi geçse tesirini kaybetmeyeceğine, kainat çapında, bir kere daha şahitlik edecek. Nefsimize, "Sakın terk-i edepten..." diyerek Hz. İbrahim Efendimiz'in ihlas, tevekkül ve teslimiyet şahikası hayatının "Mina"daki tezahürünü seyre çalışacağız. Halilürrahman'ın Rabbi'nden niyazımız, ateşin vücudunu yaladığı esnada, "Allah bize yeter. O ne güzel vekildir." burcunda hayatını sürdüren dostları arasına bizleri de almasıdır. Hz. İbrahim imtihanı başarıyla vermiştir.

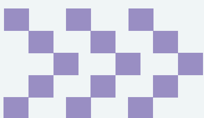

Hz. İbrahim'in rüyası

Hz. İbrahim (as), eşi Hacer'le birlikte "ekin bitmez bir vadi"ye bıraktığı oğlu İsmail ile ilgili bir rüya görür. Rüyasında oğlunu kurban etmesi gerektiği kendisine ifade edilmektedir. Kendi açımızdan olayı değerlendirecek olursak ortada aşılması çok zor bir imtihan bulunmaktadır: Emri yerine getirmek veya oğul sevgisiyle ihmale yönelmek. İkinci şık Hz. İbrahim için muhaldi. O evlat konusunda imtihanı, İsmail'ini bebek yaşta kuş uçmaz kervan geçmez bir mekanda yapayalnız bırakırken vermişti. İsmail'ini yanına alıp, onu kurban edeceği mekana doğru yürümeye başladı. Bundan sonrasını Kur'an'dan takip edelim: "Oğlu İsmail kendisi ile yürüyecek yaşa ulaşınca İbrahim ona dedi ki: Oğlum ben rüyamda seni kurban ettiğimi görüyorum. Sen buna ne dersin? İsmail, "Babacığım sen emrolunduğun şeyi yap. İnşallah beni sabredenlerden bulacaksın." dedi. İkisi de Allah'ın emrine uydular. İbrahim kurban etmek üzere oğlunu yere yatırdı. O sırada biz nida ettik: "Ey İbrahim! Sen rüyanda emrolunana uydun. İyilik yapan ve iyi kullukta bulunanları işte biz böyle mükâfatlandırırız. Muhakkak ki bu apaçık bir imtihandı. Ona oğlu yerine büyük bir kurbanlık koç gönderdik. Daha sonra gelenler arasında ona güzel bir nam nasip ettik. İbrahim'e selam olsun." (Kur'an; 37/102-109)

FOTOĞRAF: AA

Kurban, herşemizi

■ **MUSTAFA AYDIN***

Kul, yaratanına yakınlığını arz etmek ister. Tüm davranışların da O'nun rızasını arar. Yakınlığını çeşitli amellerde gösterir. Her varlığı sevindiren gerçek, Allah uğrunda feda olmaktır. Allah yolunda şehit olmayı arzulamak Hakk'a kurban olmaktır. Kurban bir şehadettir. Hakk'a gönlünü, aklını kurban etmeyenlerin kurbanı akıbette nedamettir.

Evvela nefs-i emmareyi kurban etmeli. Sonra diğerlerini kurban eylemeli.

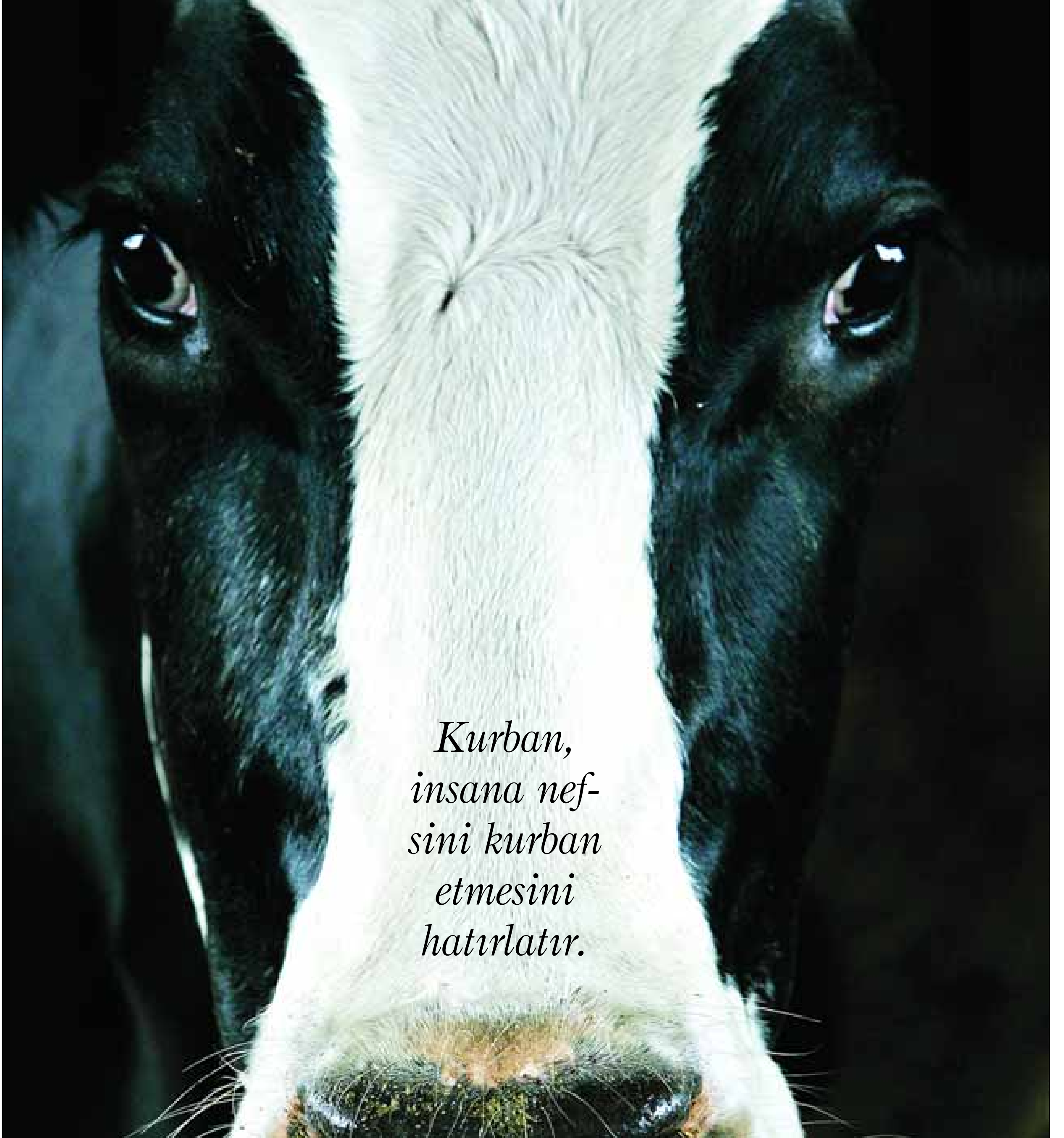
Kurban insanlık tarihi kadar eskimez bir ibadettir. Adem'in oğullarıyla başlayan "kurban" İbrahim Peygamber'in örnekliğiyle ve son olarak Hz. Muhammed'in (sas) sünnetiyle bize kadar gelmiştir. İlk örnekteki Adem oğullarında, üç kurban vardır. Birincisi Kabil'in kabul olmayan kurbanı, diğeri Habil'in kabul olan kurbanı. Sonuncusu ise Habil'in elini kana bulamayı reddederek Kabil tarafından öldürülmesi ki; Habil için Hakk'a kurban oluştur. Kurbanı kabul edilme sonucunda kanı heder edilen Habil, bizim için en güzel örnektir. Takvalı oluşunun mükafatı Habil'i öldürmekten alıkoymuş ve hayırlı evlat olarak, kurbanıyla Hakk'a vasıl olmuştur.

Âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkanların ulaşabileceği bir sevaptır kurban. Allah ile aranız nasıl, O'na sevdanız nasıl, güveniniz nasıl ki; O'ndan kabülünüzü bekliyorsunuz? Siz O'nu ve O'nun haber verdiklerini kabul ediyor musunuz, kulluğunuzu açıkca ikrar ediyor musunuz? Siz O'nu kabul ediyorsanız O sizi kabul etmez mi?

Sunduğumuz kurbanın kusurlardan uzak olmasından evvel bizim iman, amel ve ahlaki kusurlardan uzak olmamız gerekir. Neyi sunduğumuzdan önce hangi iman ve niyetle sunduğumuza dikkat etmeliyiz. İnsan öldürebilecek kadar vahşi duyguların barınağı olan insanın, kurbanı asla kabul edilmez. Kurban yaşatmanın, hayat vermenin şuurudur.

Kurban hayat kazandırır. "İsmail'i kurban etmekten sizi muaf tuttuk." (Saffat 37/105) Kurban çok büyük bir imtihandır. Parayla, etle, deriyle ölçülemeyecek kadar büyük bir imtihandır. Allah'ın bizlere ihsan ve ikram ettiği nimetlere şükrün diğer bir adıdır. Rabb'imizi anmanın vesilesidir. "Biz gerçekten sana Kevser (çok hayırlar) verdik. Sen de Rabb'in için namaz kıl ve kurban kes. Doğrusu seni kötüleyenlerdir ebter (soyu kesik). (Kevser Sûresi 1-3)

Allah uğrunda feda etmektir

Kurban, hayatımızı Hakk'a adadığımızın sembolüdür

Kurbanın hac ibadetiyle aynı zamanda ifa edilmesi ayrı bir anlam kazandırmalıdır şuurumuza ve ruhumuza. Allah'ın adını anarak kurban etmek emredilmiştir. Allah ismini anmak sadece harfleri söylemek değildir. Allah'ı unutanlar gibi olmamak lazım dünyamızda. Kurbanın makbuliyeti şirkten kaçınmakla mümkündür. Kurban haramları, yasakları özellikle yalan sözden kaçınmayı gerektirir. Kurban şeairdir. Şeaire tazim kalbin takvasıdır. (Hac sûresi, 32)

Kalbin takvası bedenin İslam'a teslimiyetinin manasıdır. Yakınlık önce kalpte başlamalıdır.

Selim kalplilerin kurbanı ve hayatı makûldur. Kurbandaki tekbirleri ruhumuza ve hayatımıza hissettirmeliyiz ki hamdi gerçekleştirmiş olalım. Kurban, hayatımızı Hakk'a adadığımızın sembolüdür.

"De ki: Benim namazım da, her türlü ibadetlerim de, hayatım ve ölümüm de, Rabbül Âlemin olan Allah'a aittir. Eşi ortağı yoktur O'nun. Bana verilen emir budur. O'na ilk teslim olan da benim. (En'am Sûresi 162, 163)

Emanet edilen her ne şey varsa, kurban şuuruyla Hakk'a teslim edilmelidir. İmran'ın hanımı, "Ya Rabbi, karnımda taşıdığım çocuğumu Sana adadım, her türlü bağdan âzâde olarak senin yoluna hizmet edecektir. Adağımı lütfen kabul buyur. Şüphesiz sen işiten ve bilensin. (Âli İmran Sûresi, 35)

Bu samimi adayış Meryem'i ve İsa (as)'ı kazandırmıştır. Bizim kurban ve adaklarımız da bizlere güzel bir gelecek sunmalıdır. Her neye ki sahibiz, onu Hakk'a yakınlaşmaya vesile bilmeliyiz. Ahiret yurdumuzu kazanabileceğimiz bir nimet olarak görmeliyiz.

"Allah müttakilerin kurbanını kabul eder" (maide suresi 27)

Kurbanın kabulü fesattan kaçınmaktan geçer

Kurban kesmeden evvel sağlam bir tevbe ve istikamet üzere olmalıyız ki vaat olunan mükafata kavuşalım. Takvamızı bozup zedeleyecek fikir ve davranışlardan şiddetle kaçalım ki, Hakk'ın makbul kulu olalım.

Ancak zulme, kıtale, haksızlığa uzanmayan ellerin takdim ettikleri kabul olunur. Kurbanın kabulü fesat ve kan dökmekten kaçınmaktan geçer. Öldürülmek pahasına ölmektir. Karşındakinin daima iyiliğini istemektir. Hakk'a teslim olmazsa günah ve azap ile uyarmalıdır.

Kendimize soralım, bizler kurbanı kabul edilen insan gibi mi düşünüyoruz? Takvalı ellerimizle kurban sunarken, kan dökmekten ne pahasına olursa olsun kaçınıyor muyuz?

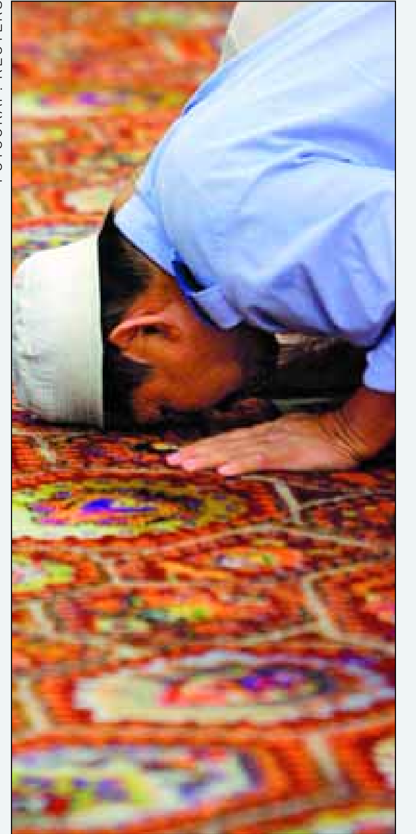
Kurban sevgisi, iman sevgisindendir. Kurbanlığa imrenmek imanın zinetidir.

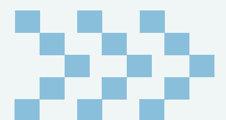
*** Adapazarı Sezginler Camii İmamı**

Teşrik tekbirleri

Teşrik tekbirleri Hz. İbrahim'in (as) sünnetidir. Hz. İbrahim (as), Hz. İsmail'i kurban etmeye hazırlanırken bir anda "Allahü Ekber, Allahü Ekber" sadalarını duyar. Yanı başında Hz. Cibril'in semiz bir koçla kendisine doğru geldiğini görür, hamd ve şükür duyguları içinde "Lâilahe illallahu vallahü ekber" der. Durumu fark eden Hz. İsmail ise, Cenab-ı Hakk'a karşı olan minnet ve şükranını "Allahü Ekber ve lillahi'l-hamd" sözleriyle ifade eder. Getirilen bu teşrik tekbirlerinden sonra Hz. İbrahim (as), "Bismillahi Allahü Ekber" diyerek koçu kurban eder. Kurban Bayramı günlerinde, arife günü sabah namazından bayramın dördüncü günü ikindi namazına kadar her vakit namazının farzından sonra onu okumak vacip kabul edilmiştir.

FOTOĞRAF: REUTERS

FOTOĞRAF: MEHMET DEMİRCİ

Kurban tartışmalarında yanlışlar kafa karıştırıyor

Kurban bir katliam mıdır?

■ **DR. VEHBİ KARAKAŞ**

Hemen hemen her Kurban Bayramı'nı lüzumsuz tartışmalarla geçirir hale geldik. Tartışmanın konusu: "Kurban Bayramı'nı daha nasıl güzel ihya ve idrak edebiliriz, kurban kesme olayını en güzel nasıl gerçekleştirebiliriz?" sorularının cevabı olsaydı, bizim bu yazıyı kaleme almamıza lüzum kalmayacaktı. Ne yazık ki yazımızın konusu aşağıda sıraladığımız görüşler ve itirazlardır. Bu görüş ve itirazlardan birçoğunun gerçekle alakası yoktur. Çünkü bunlardan bir kısmı bilgisizlikten, bir kısmı iman zayıflığından, bir kısmı da inkâr ve şöhret sevdasından kaynaklanmaktadır. Bilgisizlikten ve iman zayıflığından kaynaklanan yanlışları takviye edici, doğru ve aydınlatıcı bilgilerle halletmek mümkün; ama, inkârdan ve şöhret sevdasından kaynaklanan itirazları def etmek o kadar kolay değil. Çünkü bu itirazları ortaya atanlardan birçoğunun derdi meseleyi anlamak ve anlatmak değil, meseleyi daha da içinden çıkılmaz hale getirmek, milleti inandığı değerlerinden koparmak, dikkatleri kendi üzerlerinde toplamaktır. Şimdi biz önce bu iddia ve itirazları sıralayacağız, sonra da bunları cevaplandırmaya çalışacağız. Tâ ki saf ve temiz zihinler bulanmasın, bulanmışlar da durulsun.

> Lüzumsuz tartışmalarla kafa karıştırarak din üzerinde şüphe uyandırmak istiyorlar.

FOTOĞRAF: AA

Kurban'a karşı iddia ve itirazlar

1 "Kurban bayramında hayvanların kesilmesi katliamdır, yazık değil mi?"

2 "0-10 yaş arasındaki çocuklar kurban kesim yerlerinde bulundurulmamalıdırlar. Çünkü bu sahneler onları hiddete, şiddete ve psikolojik bozukluklara götürür."

3 "Kur'an'da kan akıtmak yoktur."

4 "Tavuk ve hindi gibi hayvanlardan da kurban olur."

5 "Kurban kesmek sünnettir, kesmeyen günaha girmez."

6 "Kurban kesme yerine bedeli de para olarak verilebilir."

7 "Ölülere Allah rahmet etsin diye dua edilir; ama, sevabı bağışlanmak niyetiyle kurban kesilmez."

Kimse Allah'tan daha merhametli olamaz, katliam iddiası doğru değildir

Eğer bu düşünce doğru olsaydı, rahmeti sonsuz olan, Rahman ve Rahîm isimleriyle kendisini tanıtan Allah kurban kesmeyi emretmez (Kevser, 108/2) alemlere rahmet olarak gönderilen Sevgili Peygamberimiz de kurban kesmezdi.

Siz Allah'tan ve O'nun son peygamberi Hz. Muhammed'den (sas) daha mı çok merhametlisiniz? Sonra neden kurban bayramında kesilen kurbanlara acıyorsunuz, onların hakkını savunuyorsunuz da, senenin her gününde kesilen hayvanlara acımıyor ve onların haklarını savunmuyorsunuz! Bu kadar şefkatli ve merhametli iseniz neden her gün et yiyen bir dünya karşısında, ete hasret insanlara acımıyorsunuz? Bu kadar hakperest ve bu kadar şefkatli ve merhametli iseniz neden her gün alkole, uyuşturucuya, fuhuş sektörüne kurban giden insanlara acımıyorsunuz?

Siz eğer kurbanı keserken İslâm'ın kaide ve kurallarına riayet ederek kurbanı keserseniz yani kurbanlık hayvanı severek, okşayarak kesim yerine götürür, incitmeden ve eziyet etmeden sol yanı üzerine kıbleye doğru yatırır, arka sağ ayağını serbest bırakır, diğer üç ayağım bağlar, Bismillah! Allahuekber diyerek kurbanınızı keserseniz bu vahşet değil rahmetin tâ kendisi olur çıkar.

FOTOĞRAF: İSA ŞİMŞEK

Kurban her yönüyle rahmettir

Kurban kesmek, hem kesilen hayvan için rahmettir, hem de insanlar için rahmettir. Çünkü Yüce Yaratıcı, çayırın eliyle hayvanlara ot, ineğin eliyle insanlara süt, ağacın eliyle meyve, arının eliyle bal, toprağın eliyle türlü türlü ürünler gönderdiği gibi, kurban kestirerek varlıklı insanların eliyle de, ete hasret insanlara et ulaştırmaktadır. Aynı zamanda kurbanlık hayvanlardan bir kısmı kurban edilip insanın midesine gitmekle hayvanlıktan kurtulup insanlık mertebesine çıkmakta, ebedîyen cennete layık bir keyfiyet kazanmakta, bir kısmı da Allah yolunda kurban edilmelerine mükâfat olarak ahirette "Burak" olma şerefine nail olmakta, sahiplerini sırat köprüsünde taşıma görevi ile onurlandırılmaktadır. "Kurbanlarınızı neşeli ve kuvvetli hayvanlardan kesin. Çünkü onlar sırat köprüsünde sizin binitleriniz olacaktır." (Es-Sâbûnî, Muhammed Ali, Muhtasar Tefsirü îbn-i Kesîr, c. l, s. 545) hadîsi de buna işaret etmektedir. Bu olay kurbanlık hayvanlar için bir rahmet, bir saadet ve bir şeref değil midir?

Evet dıştan bakınca bir can ölüyor ama onlarca can diriliyor. Bir buğdayı feda ediyor, toprağa gömüyor, çürümesine göz yumuyorsunuz; ama içinde yüz dane bulunan bir başak elde ediyorsunuz. Bir buğday gidiyor ama on, yüz buğday geliyor. Bu bir rahmet, saadet ve şeref değil midir?

Müslüman medeni bir insandır, kurbana eziyet etmek gibi bir vahşete tenezzül etmez. Çünkü o, Hz. Peygamber'in, "Kurbanınızı güzel kesin, bıçaklarınızı iyice keskinleştirin ki kurbanınız rahat etsin, acı çekmesin." sözünü kulağına küpe etmiş insandır. Bırakın kurbanı, Müslüman, haksız ve gereksiz yere bir ağacı bile kesmez, bir gülü hatta bir otu bile koparmaz. Çünkü o her şeyin Allah'ı zikirle meşgul olduğunu bilir. Bununla beraber Allah'ın emrinin olduğu yerde de boynu kıldan incedir. Malım değil, canını ve evladını, İsmail'ini bile fedadan çekinmez. Allah'ın dostu İbrahim Peygamber (as) böyle yapmadı mı?

FOTOĞRAF: CİHAN

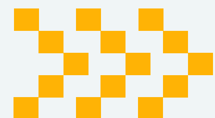

Kurban iklimi

Kişi, Hz. Peygamber'in sünnetine tembelliğinden uymuyorsa büyük zarar eder, eğer "önemsiz" gördüğü için uymuyorsa büyük cinayet işlemiş olur, inkârından dolayı uymuyor ve üstelik eleştiriyorsa büyük bir sapkınlık içine girmiş demektir.

Yılbaşı ve hindi

Müslümanların kurban ibadetine "vahşet" diyen insanların, yılbaşında sırf eğlence maksatlı topluca hindi kesimine ses çıkarmaması çok ibret vericidir.

"Kur'an'da kan akıtmak yoktur" diyorlar, bu doğru mu?

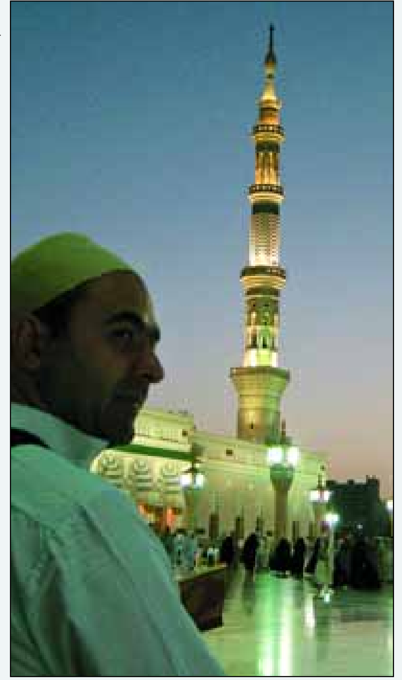
Bununla insan kanı kastedilmişse bu doğrudur. Haksız yere bir cana kıymak, Kur'an'a göre bütün insanları öldürmek kadar büyük bir cinayet sayılmıştır. (Maide, 5/32) "Kur'an'da kan akıtmak yoktur." ifadesiyle kurban kanı kastedilmişse bu doğru değildir. Çünkü Allah Kur'an'da her millet için kurbanı emrettiğini, (Hacc, 22/34, 67) Kevser Suresi'nde de çok açık bir şekilde kurban kesilmesini istediğini biliyoruz. Kurban kesilince kan akar. Farz edelim ki Kur'an'da kurban kesmekle ilgili açık ve net bir delil bulamadınız. Kur'an'ı bize getiren ve Onu herkesten en iyi anlayan Peygamber Efendimiz'in Kurban Bayramında kurban kesme uygulamalarını nasıl görmezlikten geleceksiniz? Hz. Peygamber (sas), hemen hemen her yıl kurban kesiyor. Bazen iki koç kesiyor. Birini kendisi ve ailesi adına, birini de ümmetinden kurban kesemeyenler adına niyetlenerek kesiyordu. (Canan, a.g.e, c. XV1I, s. 409) Veda haccında ise yüz deve kurban ettiğini bunlardan altmış üç tanesini bizzat kendisi altmış üç yıllık ömrüne bedel kurban kestiğini, (Suruç, Salih, Peygamberimizin Hayatı, c. II, s. 680) diğerlerinin kesimini ise başkalarına havale ettiğini tarih kaydediyor.

> Sünnetler Nuh'un gemisidir, kim ona binerse kurtulur.
> Hadis-i Şerif

Kurbanın bedelini fakirlere vermek daha iyi mi?

Kurban kesme yerine kurbanın bedelini para olarak sadaka verme meselesi de ne Kur'an'da ne de Peygamberimiz'in uygulamaları arasında gördüğümüz bir meseledir. Bu görüş, dinin şeair derecesindeki bir muamelesini lağv ve tahrif etmeye yönelik bir görüştür ki, asla kabul edilemez. Varlıklı insanların kurban kesmesi, muhtaçlara sadaka vermesine, bir hastanın tedavi masraflarını karşılamasına engel değildir.

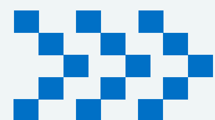
Bu bedel meselesi ancak şu hallerde düşünülebilir. Bir insan düşünün ki zorunlu ihtiyaçlarını karşılamış, borçlarını ödemiş, ve ancak bir kurban alabilecek kadar parası kalmış. Bu insan kurban almaya giderken çaresiz bir hastanın ameliyat masraflarını karşılamak veya ekmek parası bulamayan işsiz ve aşsız bir ailenin ihtiyaçlarını karşılamak gibi ciddi bir durumla karşı karşıya kaldı. Böyle bir durumda çok faziletli ve önemli bir görevi yerine getirmiş olur. Yoksa hem kurban kesmeye, hem de çaresizlerin derdine derman olmaya gücü yeten insanlara: Kurban kesmeyin, keseceğiniz kurbanların parasını muhtaçlara verin, demek, doğru olamayacağı gibi Kur'an'ı ve Sünnet'i kaale almama ve hafife alma anlamına gelir.

FOTOĞRAF: MAHMUT ÇEBİ

FOTOĞRAF: FATİH UĞUR

Kurban haccı yaşatır

Kurban bize bir diğer ibadeti; haccı hatırlatır. Hacca gidemeyenlere hac tadını veren bu ibadette Hz. İbrahim'in başarıyla verdiği imtihanın bir tezahürünü yaşarız.

Ölüler için kurban kesilmez mi?

Ölülere Allah rahmet etsin, denilirmiş de sevabı onlara bağışlanmak üzere kurban kesilmezmiş, iddiası da mantıklı ve tutarlı bir ifade olmadığı gibi aynı zamanda muteber kaynaklara da aykırı bir açıklamadır.

Ölüler için "Allah rahmet etsin" demek, bir duadır. Bunun anlamı şudur: Bu dua sebebiyle ölen şahsa Allah'ın rahmeti kavuşsun, o bundan menfaatlensin, rahat etsin. Bu duanın sonucunu rahmet ve rahat olarak ölüye kavuşturan Allah'tır. Bu sevabı, dolayısıyla bu rahmeti ve rahatı ölüye kavuşturan Allah, sevabı ölülere bağışlanması umuduyla kendi rızası için kesilen ve fakir fukaraya dağıtılan kurbanın sevabını, dolayısıyla onların dualarının sonucunu bir rahmet ve rahat olarak, bir huzur ve mutluluk olarak neden kavuşturmasın? Bu Allah'ın kudretine ağır gelir mi? Kaldı ki kaynaklarımız da dirilerin yapmış oldukları hayır ve hasenattan ölülerin hayır göreceğini, hatta Ehli sünnete göre sevaplarının da onlara kavuşacağını ifade etmektedirler. (Muhammed Emin (İbni Abidîn), ed-Dürrü'l-Muhtar Şerhu Tenvi-ru'l-Ebsar, 1, 844)

Kurban kesmek de bir çeşit duadır. İbadetlerin hepsi fiili duadır. Sözle ve fiille dua yapanlara sevap verildiği gibi bu duaları yapanlar, başkalarını da niyet ederek dua etseler, dua ettikleri kimselere de sevaplarından pay ayrılması Allah'ın lütfundan ve rahmetindendir. Hem de o duaları, hayır ve hasenatı yapanların sevabından bir şey eksilmeden. Mesela İbni Ömer (ra), Hz. Peygamber'in (sas) vefatından sonra herhangi bir vasiyet de olmaksızın defalarca umre yapıp sevabını Hz. Peygamber'e bağışlamıştır. Ve yine sevabını Hz. Peygamber'e bağışlamak üzere İbnü'l-Muvaffak yetmiş hac yapmış, İbnü'l-Serrac on binden çok hatim okumuştur. (A.g.e, I, s. 845)

FOTOĞRAF: AA

Cenab-ı Hak, Peygamber'ine rahmet ettiğini bize haber veriyor, bizim de ona rahmet ve şefaat dairesinin genişlemesi, o dairenin bizi de içine alması için dua etmemizi, Ona 'Allahümme salli ala Muhammed' diyerek salat ve selam okumamızı istiyor. Ahirete gidenler için sevap ulaşmayacak olsaydı Allah bunları ister miydi?

Bazı insanlar vardır; Allah rızası onların içlerini yer bitirir. Yardım eli uzatmak, yüzleri güldürmek, okunan her kitap, söylenen her hayırlı söz onların mutluluğunu pekiştirir.

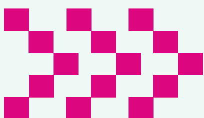
"Kurban kesilmese de olur" diyorlar, doğru mu?

Kurban kesmek başta Şafii olmak üzere bazı imamlara göre sünnettir; ama onların bu sünnet hükmü, İmam-ı Azam'ın "vacip" hükmüne denk bir sünnettir. Terk edilmesi mümkün olmayan sünnetlerdendir. Şeair gibi bir sünnettir. İmam Muhammed buna: "Terkine ruhsat olmayan sünnet" demiştir. Dolayısıyla zengin olup da kurban kesmeyen hem Allah'ın emrini, hem de Hz. Peygamber'in emir ve uygulamalarını görmezlikten gelmiş olur ki bu da bir çeşit günahtır. Eğer kurban kesmeyen günaha girmemiş olsaydı hadis-i şerifte; "Hali vakti yerinde olup da kurban kesmeyenler bizim namazgahımıza yaklaşmasın." denilmezdi.

Kurban, imanımızı artırır

Görünüşte bir hayvanın kesilmesinden ibaret olan bir ibadet yapılırken, Allah için en değerli olan şeylerin bile verilebileceği şuuru yaşanıyor. Kurban çift yönlü bir ibadet: Hem kul ile Allah arasında bir ibadet, hem de sosyal ve ekonomik yönü bulunuyor. Kurbanımız kesilirken isyankar nefsimize bedel olduğunu düşünmeliyiz.

Mübarek 'on gece'ler geliyor, farkında mısınız?

■ **OSMAN KARYAĞDI**

Belki bazılarımız bu soruya "mübarek on gece"ler de ne demek, var mı böyle bir şey diye cevap verecektir. Gerçekten de hayatımızda maneviyat adına ekstra kazançlar elde edebileceğimiz nice mübarek gün ve gece vardır. Kadir, Miraç, Regaib gibi geceler ve üç aylarla bayram günleri gibi. Bildiğimiz bu mübarek gün ve gecelerin yanında, kültür olarak henüz içimize tamamıyla yerleşmemiş, daha doğrusu farkına varamadığımız bazı zaman dilimleri var ki, hiç farkına varmadan gelip gidiyorlar. İşte mübarek "on gece"ler de bunlardandır.

Rabb'imizin yemin üzerine yemin ettiği on gece

Fecr Sûresi'nin ilk ayetlerinde Cenab-ı Hak değer verdiği bazı şeylere yemin eder. Bunların belli bir değeri vardır, biz farkında olsak da olmasak da: "Fecre, o on geceye, çifte ve teke, akıp giden geceye yemin olsun ki: Kıyamet gelecektir. Nasıl, bunlarda aklı olan için yemin değeri vardır değil mi?" (Fecr, 89/1-5) Kadir Gecesi'nin Ramazan ayında gizli olması gibi bu on gecenin de Muharrem, Ramazan ve Zilhicce ayında olduğu konusunda farklı yorumlar yapılmıştır. Ancak bu yorumların ağırlıklı kısmı bu on gecenin zilhicce ayının ilk on gecesi olduğuna işaret etmektedir. Ramazan ayının son on gecesi, hem Efendimiz'in bu günlerde itikâf yapması, hem de Kadir Gecesi beklentisiyle dikkatli yaşanmaya çalışılıyor. Ancak zilhiccenin bu on gecesi bazen farkına varılmadan geçirilebiliyor. Belki tam farkına varılamayabilir diye Rabb'imiz bu gecelere yemin ettiği gibi ayrıca bu gecelerin yemin etmeye değer büyük geceler olduğunu da bildiriyor.

Üzerine yemin edilen bu mübarek on geceyi gündüzleriyle ihya etmek Müslüman'a az zamanda çok sevap ve mükafat kazandırır. Bu on geceyi hacca gidenler zaten ibadetle geçiriyorlar. Hacca gitme imkanı bulamayanlar da bu on gecenin ve gündüzlerinin bereketinden istifade etmeye çalışmalıdırlar. Allah Resûlü (sas) zamanın bu diliminde yapılan ibadetlerin değerini ifade ederken, "Zilhicce ayının ilk on gününde yapılan ibadet ve ameller öyle faziletli ve hayırlıdır ki, ona

FOTOĞRAF: AP

Zilhicce'nin ilk dokuz günü (1 Ocak-9 Ocak 2005) oruç tutanın, ömrü bereketli olur, malı çoğalır. 10'uncu gün de zaten Kurban Bayramı'dır.

denk başka bir gün yoktur." buyurmuştur. Bunun üzerine sahabiler, "Bu günlerde yapılan ibadetler Allah yolunda cihaddan da mı değerli?" diye sorarlar. Efendimiz bu günlerde yapılan ibadetin cihaddan da değerli olduğunu belirtir; ancak bir istisna yapar. O da Allah yolunda şehit olmaktır. Kısacası, Allah yolunda şehit olmak hariç bu on gecede yapılan ibadetler kadar değerli amele rastlanmaz.

Neler yapılabilir?

Bediüzzaman Hazretleri bu on gecenin içindeki Kurban Bayramı arifesinde bin İhlas Sûresi okuma geleneğinin olduğunu söylüyor. Bazı gelenekler, hurafelerden yola çıkmış ve aslen de pek fayda sağlamazlar. Ancak Bediüzzaman bu geleneği yabana atmıyor. Bunun yanında ömrünün sonlarına doğru bir günde bin İhlas okuyamayınca iki gün önceden başlıyor. Beş yüzünü arife günü, beş yüzüne de bir gün öncesinde okuyor.

Evet, zilhiccenin ilk on gününde yapılan ibadetler böyle değerlidir. Hacca gidenler zaten ibadet ortamında ve başka şeylerle uğraşmaları daha zayıf bir ihtimal. Hacca gidemeyip kendi memleketinde kalanların, bu "mübarek on gece"yi ve gündüzlerini hakkıyla değerlendirmeleri kendileri adına ekstra bir kazanım olacaktır. Kadir Gecesi'nde ve Miraç Kandili'nde ne yapıyorsak, aynısını hatta daha fazlasını bu geceler ve gündüzleri için de yapabiliriz. Bol bol Kur'an okumak, Kur'an'ın günümüzde bize lazım olan ve asrımıza hitap eden tefsirlerini okumak, salavat getirmek, çokça dua ve istiğfar etmek yapabileceklerimiz arasındadır.

Zaten bu günlerin kurbana denk gelen bayram günlerinde teşrik tekbirleriyle hacılara iştirak ediyor, onlarla aynı duyguları biraz olsun paylaşıyoruz. Bunun yanında az önce zikrettiklerimizin yanında gözümüz ve kulağımızla günahlara girmez, dilimizle hep Allah'ı zikreder ve arife dahil bayram günlerinde ibadet, dua ve istiğfarda kusur etmezsek Efendimiz'in anlattığı sevaplara ulaşır ve affa mazhar olabiliriz.

FOTOĞRAF: AA

"Kurban" kavramını çocuklara **nasıl anlatmak gerekir?**

TV'lerde şiddet olabildiğince sıradanlaşırken kurbanın çocuklara "vahşet" olarak sunulmaya çalışılması dikkat çekicidir.

■ **PSİKOLOG YASEMİN YALÇIN AKTOSUN**

Çok özeldir bayramlar. Hele çocukların dünyasında ayrı bir yeri vardır bu özel günlerin. Senede iki kez yaşarlar çocuklar bu coşkuyu; ama kimi zaman izleri bütün bir sene sürer hatta gelecek yıllarda da silinmez. Bundan değil midir, biz yetişkinlerin "eski bayramlar" diyerek özlemlerimizi dile getirişimiz?

Bayramlardaki bu coşkunun yanında bayramın çocuğa davranışsal getirileri de olabilir. Ve bu ebeveyn ve çevreye bağlıdır. Evet Kurban Bayramı bu özel anlardan biridir. İçinde Yüce Yaratıcı'ya (cc) karşı emre itaati simgeleyen, yardımlaşma yoluyla sosyal bağları kuvvetlendiren özel bir zaman dilimidir Kurban Bayramları. Coşku ve davranışsal getirilerin sağlanması kadar, ebeveynlerin Kurban Bayramı'nda çocuklarının olumsuz etkilenmemeleri için hassas davranmaları gerekmektedir.

Kurban Bayramı nasıl değerlendirilebilir?

■ "Kurban Bayramı"nda ağırlıklı olarak "kurban" kavramının üzerinde değil, "bayram" kavramının üzerinde durulmalıdır.

■ "Kurban" konusu çocuk sormadığı sürece detaylandırılmamalıdır.

■ Bayrama girmeden bayramın, özü, mahiyeti, anlamı ve faydaları çocukla konuşulmalıdır.

■ Çocuk yaşadığı ortamın izlerini taşır. Bu nedenle evde yetişkinler tarafından bayram coşkusu yaşanmalıdır ki, çocuk bunu modelleyebilsin, daha ruhuna işleyebilsin. Bunun için ebeveynin bayram hazırlığı yapması ve bunu çocukları ile paylaşması, bayram sabahı evdeki yetişkinlerin erken uyanıp giyinmeleri ve mutlaka aile içinde bayramlaşma merasiminin yapılması vb. davranışlar ihmal edilmemelidir.

■ Bayram kesinlikle bir tatilmiş gibi değerlendirilmemeli, çocuğun bayramı bu şekilde değerlendirmesine mani olunmalıdır.

■ Bayram öncesi çocukla birlikte bir bayram plan ve programı yapılmalıdır. Aksi takdirde çocukların bayramları iyi değerlendiremedikleri, özellikle de ilk günü eğlenceye ayırıp diğer günler belirsizlikler yaşadıkları görülür.

■ Bayram sabahı yapılan program teyit edilmelidir. Bu programda detayların olması çocuğun motivasyonunu artırır.

■ Akraba ziyareti ve eve ziyarete gelenler konusunda çocuğun dahli sağlanmak üzere çocuk teşvik edilmelidir.

FOTOĞRAF: KÜRŞAT BAYHAN

Haydi çocuklar bayram namazına!

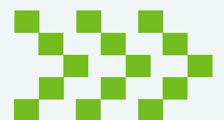
■ Sevgili büyükler, hafızanızı bir yoklayın, çocukluğunuzdan geri kalan hatıralar içinde bayram günlerinin yerinin çok daha fazla olduğunu göreceksiniz. Babanızın elinden tutup bayram namazına gitmiş, yeni elbiseler giyip el öpmüştünüz. Şimdi el tutma sırası sizde. Yani babalar ve annelerde. Bölgenizde havalar müsaitse çocuklarınızın hasta olmasından endişe etmiyorsanız onları "Yarın ben oğlumla, kızımla bayram namazına gideceğim." diyerek hazırlayın. Onların sıkılacağını düşünerek çok erkenden gitmeyin. Ama cami dışında kalarak da üşümeyin. Çocuklarınız bu tatlı anı uzun süre unutmayacaklardır.

■ Çocuğa verilen bayram harçlıklarını kullanma hakkı çocuğa aittir. Fakat harcama becerisi konusunda baskı yapılmadan çocuk yönlendirilebilir.

■ Bayram yerleri çocuklarla şenlenmeli. Kırık da olsa tahteravalliler, eski de olsa salıncaklar çocuk kahkahalarıyla dolmalı parklar.

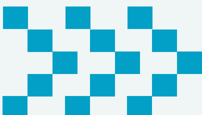
■ Eller öpülmeli, büyükler ziyaret edilmeli. Sıla-i rahm dediğimiz akrabaların, tanıdıkların ziyaret edilmesinde ihmal edilmemeli. Hele ebeveynlerimiz ahirete irtihal etmiş ise onların hayatta olan arkadaşları, dostları ziyaret edilmeli, vefa duygusuna uygun davranılmalıdır.

■ Sohbetlerimiz Allah rızası için olmalı. Gittiğimiz yerlerde konuşmalarımızda "sahici" olmalıyız. "Ee, daha daha nasılsınız!"lar millet olarak ne kadar kuruduğumuzun, birbirimize karşı aslında ne kadar ilgisizleştiğimizin ifadesidir.

Kurbanı anlatırken nelere dikkat edilmelidir?

- "Kurban" kavramı çocuk sormadığı sürece detaylandırılmamalıdır. 7 yaşından sonra Hz. İbrahim kıssası da eklenerek kurbanın anlamı aktarılabilir. Fakat 7 yaşından önceki çocuklara kurbanın Allah'ın (cc) bir hediyesi olduğu söylenmeli, kıssa aynen aktarılmamalıdır.
- Hangi yaşta olursa olsun çocuklara kurbanın sosyal boyutu anlatılmalıdır.
- Kurban ile birlikte insanların birbirleri ile yardımlaştıkları, ekonomik seviyesi düşük ailelerin ve bu ailelerin çocuklarının "et" besininden yıl içinde yararlanamadıkları; ama bu bayram vesilesi ile "et" yiyebilip daha da sağlıklı olabildikleri üzerinde durulmalıdır.
- Kesim işlemi konusunda çocuklar soru soracak olurlarsa "bunun kasapların işi olduğu ve bu işlemi kasapların bilebileceği; ama kasapların hayvanları çok iyi tanıdığından canlarını yakmadığı" söylenebilir.
- Bu konuşmalar esnasında ebeveynin mimiklerinin ve ses tonunun oldukça rahat olması gerekir.
- Bunların dışında çocukların merakları karşısında ebeveyn şu açıklamalarda bulunabilir: Kainattaki bütün canlılar birbirlerine yardım ederler. Ve bunu yapmaktan çok zevk alır, mutlu olurlar. Mesela bitkiler, insanların ve hayvanların kendilerini yiyip beslenmelerini ister, böylece yardımlaşmış olurlar. Hayvanlar da insanları kendilerinin etlerini yemelerini, sütlerinden, yumurtalarından ve yünlerinden yararlanmalarını çok isterler. Böyle olunca hem çok mutlu olurlar hem de yardımlaşmış olurlar. İnsanlar da Allah'ın verdiği nimetleri birbirleri ile paylaşırlar. İşte bu nedenlerle kurbanların kesilirken canları yanmadığı gibi çok mutlu olurlar.

Kesimi çocuk görmeli mi?

7 yaş öncesi:

Görmemeli

Bu dönemde çocuklar henüz soyut düşünme becerilerine sahip olmadıkları için kurban kavramını tam olarak anlayamazlar, buna bağlı olarak kesim onlara bir şiddet olarak görülebilir. Bu yaş çocuklarda çeşitli korkular oluşabileceği gibi, et ürünlerini yemek istememe veya şiddet olarak algılayabilecekleri bu davranışı modelleme arzusu oluşabilir. Bu sebeple kesime kesinlikle şahit olmamaları gerekir.

7-12 yaş dönemi:

Kurbanın neden kesildiği izah edilmeli

Bu dönem çocukları ağırlıklı olarak dinî ritüelleri, Hz. İbrahim (as) kıssasını anlayabilseler bile kesim işlemini anlamakta sorun yaşayabilirler. Ancak, özellikle Doğu toplumlarında hayvan kesimi sıkça yapılır ve bu, çocuk için çok farklı bir olay değildir. Bu ortamdaki bir çocuk için kesime şahit olmak çocuğa zarar vermezken sadece evdeki yemeklerde veya buzlukta "et" ile görüşen bir çocuk için zarar verici olabilir. Bu nedenle genel olarak değerlendirildiğinde ortam ve şartlar dikkate alınmalı ve çocuğun kesime şahit olmaması tercih edilmelidir. Şahit olmuşsa veya olma ihtimali varsa da kesinlikle hayvanın canının yanmadığı, mutlu olduğu gibi) hususlar çocuğa vurgulanmalıdır.

FOTOĞRAF: KÜRŞAT BAYHAN

Ergenlik dönemi:

Görmesinde bir mahsur yok

Ergenlikle birlikte çocuklar bunun dinî bir süreç olduğunu ve sonrasındaki sosyal faydalanmayı anlar ve kesim işlemini gerçekçi değerlendirebilirler. Bu arada ergen çocuğun kişilik yapısı dikkate alınmalıdır. Mesela hassas yapıdaki bir çocuğun kesim manzarasına şahit olması zarar verici olur. Kısaca denilebilir ki; hayvan kesimine yapısal anlamda zarar görmeyeceği düşünülen ergenlik dönemi çocukları ve daha büyük bireyler şahit olabilirler.

Dr. Vehbi Karakaş:
Çocuklar babasının namaz kıldığını bildiği gibi, kurban kestiğini de bilmelidir

Yüce Allah, büyüklerden, ana-babalardan ne istemişse çocuklarına da aynı şeyleri emretmelerini istemiştir. Çocuk babasının namaz kıldığını, zekât verdiğini, kurban kestiğini bilmeli ve görmelidir. Çünkü yarın bu işleri o yapacaktır. Yavaş yavaş o bu işlere alışmalı ve alıştırılmalıdır. Hadisin ifadesine göre: "Dünya iki gündür: Bir günü sevinç, bir günü de kederdir." Herkes dünyayı böyle tanımalıdır. Dünyayı böyle bilmeyen ve ona göre kendini hazırlamayanlar çabuk yıkılır ve bozulurlar. İşin içerisinde acı olduğunu bile bile çocuklarımızı sünnet ettirmiyor muyuz? Yine zor geldiğini bile bile onları sabah namazına kaldırmıyor muyuz? Hasret ve ayrılığın bir ateş olduğunu bile bile onları askere, hatta sonunda ölüm olduğunu bile bile savaşa göndermiyor muyuz? Bunlar hayatın olmazsa olmazlarıdır. Bu olmazsa olmazlara nasıl kendimizi hazırlıyorsak kurban kesmeye de çocuklarımızla beraber hazırlanmalıyız. Kurban kesmenin hali vakti yerinde olanlara Allah'ın emri ve Sevgili Peygamberimizin sünneti, aynı zamanda kulun Allah'a karşı bir şükran ve teslimiyetinin ifadesi, Allah'ın arzularını nefsin arzularına tercihin bir nişanesi olduğunu, dağıtılan kurban etinin insanlar arasında sevgi ve dostluğu pekiştirdiğini de anlatmayı unutmamalıyız.

"Dünya iki gündür: Bir günü sevinç, bir günü de kederdir." (Taha 20/132) Herkes dünyayı böyle tanımalıdır.

10-12 yaşından büyük çocuklar eğer çok hassas değillerse ve kurbanın hikmeti yeterince anlatılabilmişse kesim işlemini görmelerinde bir sakınca yoktur.

FOTOĞRAF: TURGUT ENGİN

Ergenin elinden tutmak

Ayten Durmuş

ergenLik DÖNEMİ

Yalnız, hırçın ve durgun gençler

NESİL

BİRİNCİ 3.90 YTL 50 BİN

* Ergenlik dönemindeki gençler neden hırçın oluyor?
* Kendilerini niçin kötü durumda hissediyorlar?
* Yalnızlık ve intihar duygusunun sebebi ne?
* Aileden ve toplumdan ne bekliyorlar?
* Anne-baba çocuklarına nasıl davranmalı?

Ergenlikle ilgili tüm sorunların cevabı bu kitapta...

NESİL

(0212) 551 32 25 • www.nesilyayinlari.com

Kurban ile ilgili so

■ DR. JALE ŞİMŞEK

1- Kurban Bayramı'nda kurban kesmenin dinî hükmü nedir?

Kurban kesmenin fıkhî açıdan değerlendirilmesi hususunda fakihlerin arasında görüş farklılıkları bulunmaktadır.

Hanefî mezhebinde çoğunluğun ve bazı müctehit imamlarının görüşüne göre; dinen aranan şartlara (Müslüman, akıllı ve bulûğ çağına erişmiş, yolcu olmayan, belirli bir malî güce) sahip olan kişilerin kurban kesmesi vâciptir. Fakihlerin çoğunluğuna göre ise; kurban kesmek müekked sünnettir.

Kur'an'da Hz. Peygamber'e hitaben; "Rabb'in için namaz kıl, kurban kes" (el-Kevser, 108/2) buyurulmuş olması ve Hz. Peygamber'in hadislerinde hali vakti yerinde olanların kurban kesmelerini istemesi, hatta "Kim imkanı olduğu halde kurban kesmezse bizim mescidimize yaklaşmasın." (İbn Mâce, "Edâhî, 2; Müsned, II, 321), "Ey insanlar, her sene, her ev halkına kurban kesmek vâciptir." (Tirmizî, "Ehâdî", 18; İbn Mâce, "Ehâdî", 2) şeklinde ifadeler kullanması Hanefîleri Kur'an'daki kurban kesme emrinin ümmeti de kapsadığı ve gereklilik bildirdiği görüşüne yöneltmektedir.

Önemli bir nokta da; Hz. Peygamber'in kurban kesmeyi hiç terk etmemiş olmasıdır. Bu ve bunun gibi delillerden hareket eden fakihler kurban kesmenin dinî hükmünü vâcip olarak görmektedirler.

Diğer taraftan bu ibadeti sünnet olarak görenler ise; Kur'an'da bu konu için açık bir emrin bulunmamasını dikkate almışlar ve Hz. Peygamber'in bu ibadeti devamlı yapmış olmasının kurbanın sünnet olmasıyla açıklanabileceğinden hareket etmişlerdir. Şafii mezhebine göre kurban kesmek, terk edilmesi istenmeyen bir sünnettir ki bu da Hanefi mezhebindeki vacib'e yalan bir yaklaşımdır.

2- Kurban Bayramı'nda akîka, adak ve ölmüş kişinin kurbanı kesilebilir mi?

Akîka ve adak kurbanları sene içinde istenilen herhangi bir günde kesilebileceği gibi Kurban Bayramı'nda da kesilebilir.

Başka bir deyişle; Kurban Bayramı'nda kesilen kurbandan hariç akîka kurbanı, adak kurbanı, ölmüşler için kurban, kıran ve temettü haccı yapanların kestikleri 'hedy' adı verilen kurban, hacda yapılan hatalar (yasakların ihlali) için gereken ceza ve kefâret kurbanları da kesilir.

rular

3- Bayram kurbanı ile akika kurbanı bir kurban üzerinde birleştirilebilir mi?

Bir kurbanlık koyunu üzerinde hem kurban bayramı kurbanına niyet, hem de akîka kurbanına niyet getirilerek kesilemez. Çünkü bir ibadet için ancak 'bir niyet' getirilebilir.

FOTOĞRAF: RAŞİT AYDOĞAN

Varlık gayemiz Allah'ı bilme, tanıma ve O'na yaklaşmadan ibarettir. Kurban, zaten "yaklaşmanın" ifadesidir.

4- Bir evde oturan yetişkin çocuklar ve anne için kurban düşüyorsa hepsine ayrı ayrı kesmek mi gerekir, yoksa bir kurban yeterli mi?

Hanefî mezhebine göre; kurban kesmeyi vâcip kılan zenginliğin ölçüsü, zekâtta ve fıtır sadakasında aranan zenginlik ölçüsüyle aynı olup kişinin borçları ve aslî ihtiyaçları dışında 20 miskal (85 gr.) altına, ya da buna denk bir paraya veya mala sahip olmasıdır ve üzerinden bir sene geçmesi de beklenmez.

Kazanç, aile içi birliktelikle kazanılıyor ve eşle çocukların kendilerine ait mülkiyet hakları bulunmuyorsa (mal paylaşımı yoksa) babanın kurban kesmesiyle eş ve çocukların ayrıca kurban kesmeleri gerekmez.

Baba, anne, çocuk ayrı ayrı kazanmalarına rağmen bir havuz oluşturup aynı yerden yiyip tek yerde biriktiriyorlarsa o zaman da babanın kurban kesmesi aile fertleri için geçerlidir. Fakat eşin ve çocukların kazançları ayrı ayrı yerlerden geliyor ve ayrı ayrı tasarruf ediliyorsa her kişi sahip olduğu zenginliğin zekâtından ve kurbanından sorumludur.

Kadının süs amaçlı olan ve normal olarak takınarak kullandığı takılarına (zinetine) zekât ve kurban düşmez (Prof. Hayrettin Karaman'ın web sitesi). Fakat kadının

FOTOĞRAF: BAHAR MANDAN

kendisine ait gelirden tasarruf amaçlı biriktirmiş olduğu altın, para... nisab miktarına ulaşınca bu zenginliğine zekât ve kurban düşer.

Ayrıca kurban mükellefiyeti olan baba, hanım, çocuk arasında birinin diğerine -hibe yoluyla- kurban kesmesi de mümkündür.

Şâfiî mezhebine göre kurban kesmek sünnet olarak kabul edilmiştir. Bir ev içinde babanın kurban kesmesi o evde yaşayan ev halkı için geçerlidir.

5- Adak kurbanımızı 'ailece yiyeceğiz ve fakirlere dağıtacağız' diyerek adamışsak kurbandan yiyebilir miyiz?

Adak adanırken önceden ne şekilde adanmışsa günü geldiğinde o şekilde yerine getirilir. Örneğin; 'Bir koyun kurban keseceğim' diyen bir, 'İki koyun kurban keseceğim' diyen iki koyun keser.

'Allah rızası için kurban kesip dağıtacağım' diyen kimsenin kestiği kurbanın etinden kendisi ve bakmakla mükellef olduğu kimseler yiyemezler. Ancak kurbanı adarken 'aile ve akrabalarımız arasında ziyafet vereceğiz ve fakirlere de dağıtacağız' denmişse söylenilen şekle uyularak bu etten aile içinde de yenilebilir.

6- Bir büyükbaş hayvanda; adak, akika ve kurbanlık paylar beraber edilir mi?

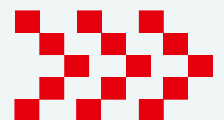
Deve, sığır, manda gibi bir büyükbaş hayvan yedi kişiye kadar ortaklaşa olarak kurban edilebilir. Bu yedi pay içinde adak, akîka, ölmüş kişiye ve bayram kurbanına niyet edilebilir. Burada önemli bir nokta; her payın hakkı olan eti adaletle bölüştürmektir.

Kurbanın ne eti, ne de kanı Allah'a ulaşır!

Kurbanı Allah (cc) rızası için kesmeli, etini Allah (cc) rızası için dağıtmalı. İbadetler, Allah emrettiği için yapılır; hikmetlerinden veya getirdiği faydalardan dolayı değil. Ama onların hikmetlerini ve güzelliklerini bilmek bizim kulluğumuzun bir gereği ve Allah'ın nimetlerini yâd etmek için birer vesiledirler. Bir ismi de Hakîm olan Allahu Teala'nın her emrinde birçok hikmetlerin bulunduğunda şüphe yoktur. Ama bu hikmetlerin tamamının biz kulları tarafından bilinip idrak edilmesi mümkün olmayabilir. Bildiğimiz hikmetlerinin yanında zaman ilerledikçe, ilim irfan arttıkça dinin getirdiklerinin insanlık için ne büyük faydalar içerdiğini görüyor ve Allah'ın kullarına ne kadar şefkatli ve merhametli olduğunu bir kere daha müşahede ediyoruz. Hayat nimetine şükrün bir ifadesi olarak kurbanı kesiyoruz. Hac Sûresi'nde (22/34) ifade edildiği gibi kurban kesmekten asıl maksat Allah'ın hatırlanması, zikredilmesidir. Yine Hac Sûresi'nde (22/37) "Kurbanların ne etleri ne de kanları Allah'a ulaşacaktır. Allah'a ancak sizin takvanız ulaşır." buyurularak maddeden manaya bir kapı aralanıyor ve esas hedef gösterilmiş oluyor.

FOTOĞRAF: MEHMET DEMİRCİ

BAYRAMİÇ

Tatlan®

BAYRAMİÇ HELVACISI

LOKUM

YAYGIN SERVİS AĞI İLE
SEÇKİN MARKET VE
ŞARKÜTERİLERDE

BÖLGE BAYİLİKLERİ VERİLECEKTİR

Merkez: 0 266 243 40 09 / Şube: 249 16 33 / Şube: 249 32 12
Şube: 249 29 44 Balıkesir / Şube: 614 68 89 Bigadiç / Balıkesir
Fabrika: 0 286 773 11 09 Bayramiç / Çanakkale

Bayraktar oğulları
GIDA-BESİ MEŞR. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
GENEL DAĞITIM

autumn - winter '05/ '06

Claudia Contini

Hacı Mansur Sk. No: 76/6 Kat:1 Osmanbey / İSTANBUL
Tel:0. 212. 231 50 45 - 232 72 28 • Fax:0. 212. 231 50 46
www.abkatextile.com

TOPBAŞ ÇARŞI

Züccaciye & Ev Tekstili

Park Caddesi No:107 Manisa
0236 231 81 43 - 232 19 10

1300 W
Diyet ve sağlık için eğimli ızgara
3 adet tost yapabilme imkanı
Yağların damlama tepsisine süzülerek
Gıdaların sağlıklı pişmesini sağlayan eğimli ızgara
Yapışmaz ısıtıcı plakalar sayesinde tost, hamburger ve ızgara yapabilme özelliği
Isıya dayanıklı tutma bölümü
Yağ damlama tepsisi ve spatula
Dik konumda muhafaza imkanı
Kablo muhafaza bölümü
Kaymayı önleyen ayaklar

FELIX TAPPA * YENİ *
DİYET IZGARA VE TOST MAKİNESİ

40 YTL

FELIX DEMLİ * YENİ *
ÇAY ROBOTU

1500W
2 ürün bir arada (Çay Robotu ve Su ısıtıcısı)
Açma/Kapama ve ısı ayar düğmesi
1,5 paslanmaz çelik su ısıtıcısı
0,6 lt kapasiteli cam demlik
Paslanmaz çelik çay filtresi
Gizli rezistans

65 YTL

3 YIL Garanti

felix bir arzum ürünüdür.

arzum

ARZUM KAHWE * YENİ *
TÜRK KAHVESİ ROBOTU

1000W.
Türk Kahvesi pişirme özelliği
3-4 fincan Kapasiteli Türk Kahve Robotu
Çıkabilen filtreli Kapak
Sap katlama butonu, İkaz lambası
Paslanmaz ısıtıcı plaka ve gizli rezistans
Haznenin 360 derece dönmesine imkan sağlayan konnektör
Ölçü kaşığı hediyeli

ŞOK

HEDİYE **115 YTL**

ARZUM ORİON * YENİ *
MULTİ KATI MEYVA SETİ

300 W
4 ürün 1 arada;
Katı Meyve, Blender, Öğütme, Parçalama.
Aparatları tam olarak kilitlenmeden çalışmama özelliği
2 kademeli hız ayar düğmesi
Pulse fonksiyonu ve açma/kapama düğmesi
Katı meyve çelik parçalayıcısı/ süzgeç
Katı meyve posa haznesi
Çıkarılabilir meyve suyu akma oluğu
Şeffaf üst kapak açma ve güvenlik mandalı
Çelik blender filtresi
Doğrayıcı/öğütücü şeffaf hazne ve güvenlik kapağı
Meyve tepsisi, Bardak, Temizleme fırçası

Sürat Kargo ile Türkiye' nin her yerine ücretsiz teslim

Tele Sipariş Hattı
0236 231 81 43 & 232 19 10

%18 KDV dahildir.Kampanyamız stoklarla sınırlıdır.